

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN****Brzozowa
do remontu**

str. 2

WYWIAD**Nie chcę,
aby pandemia
była przeszkodą**

str. 3

WYWIAD**Wsiadłem
do rozpędzonego
pociągu
i... jadę dalej**

str. 4

POWIAT**Strażacy pomagają
w szczepieniach**

str. 7

CZWARTEK
25 MARCA 2021

ISSN: 2544-8935

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 12/2021 (289)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Domagają się ciszy na Jeziorze Urszulewskim

GMINA SKRWILNO ▶ Wraz z nadejściem ciepłych dni nad Jeziorze Urszulewskim pojawiają się spragnieni wypoczynku mieszkańcy powiatów rypińskiego i sierpeckiego, właściciele domków letniskowych, wczasowicze oraz harcerze, którzy mają tutaj swoją stanicę. Z początkiem sezonu nasila się konflikt między miłośnikami sportów motorowodnych i zwolennikami ciszy

Zamiast plusku wody i śpiewu ptaków słysząc ryk silników. Zamiast zapachów natury czuć woń spalin. Niebezpieczne jest pływanie w pławie, na materacu, kajaku czy rowerze wodnym, bo można zostać rozjechanym przez osoby szalejące na skuterach, a w najlepszym wypadku zalany falą przez nie wznieconą.

– Jeżdżą bardzo blisko brzegu z dużą prędkością, stwarzając zagrożenie dla kąpielących się. Sama pływałam z przyczepioną dużą pomarańczową boją, żeby mnie było

z daleka widać, a mimo tego nie raz zostałam ochlapana. Urządza sobie rajdy po jeziorze w kilka skuterów, kręcąc bączki, hałas bywa nie do wytrzymania. Fale, które powstają, zalewają gniazda ptaków wodnych, topią się jaja i pisklęta. Z dna podnosi się muł, przez co wydzielają się trujące gazy, które uśmiercają ryby. Na wodzie pojawiają się plamy paliwa, bo najwyraźniej sprzęt nie jest najsprawniejszy i benzyna wycieka. Zrobiliśmy z brzegu pomiary dźwięku decybelomierzem,

który wykazał prawie 90 decybeli, a według ustawy nie powinno być przekraczane 55 dB. Zdarza się, że swoich stalowych rumaków dosiadają osoby pod wpływem alkoholu – żaliła się nam jedna z mieszkanki gminy Skrwilno.

Mieszkańcy przekazali starostom rypińskiemu i sierpeckiemu petycję podpisaną przez prawie 200 osób, w której domagają się zapobieżenia praktykom opisanym przez naszą Czytelniczkę.

**Wyjaśnienie
starosty rypińskiego**

– Dostaliśmy nawet dwie petycje, jedną o stworzenie strefy ciszy, drugą o możliwość korzystania ze sprzętów motorowodnych. Odebraliśmy kilka konsultacji, pierwszą z Powiatem Sierpeckim. Rozmawialiśmy też z przedstawicielami gmin Skrwilno i Szczutowo, bo na ich terenach jest położone Jezioro Urszulewskie. Przeprowadzamy również konsultacje społeczne.

dokończenie na str. 2**Gmina Wąpielsk**

Sprzątają tony śmieci

Dzięki współpracy gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w Rypinie od 1 marca po raz kolejny prace społecznie użyteczne rozpoczęło 25 osób. Od 1 marca również 4 osoby rozpoczęły prace publiczne.

– Jak co roku, prace zaczęliśmy od posprzątania gminy, szczególnie przydrożnych rowów. Śmieci zbierane były w systemie segregowanym. Należy przypomnieć, że śmieci w rowach zbieramy kilka razy w roku i niestety z przykrością należy stwierdzić, że w tym roku zebraliśmy ich 2 tony! Były to butelki szklane, butelki plastikowe, puszki, pieluchy, folie rolnicze, itp. – podaje na swoim Facebooku Urząd Gminy Wąpielsk.

Pracownicy podzieleni na grupy sprzątnęli również zalegający od zimy piasek na chodnikach

oraz przy krawężniach jezdni. Sprzątanie odbyło się już w Ruszkowie, Długim, Półwiesku Małym, Łapinówku, Radzikach Małych. Ostatnio sprzątnęto Radziki Duże. Co roku Urząd Gminy w Wąpielsku kupuje kosze na śmieci. Kosze zakupione w grudniu 2020 roku stanęły na przystankach autobusowych i przy obiektach publicznych.

– Zwracamy się z prośbą do mieszkańców o zachowanie czystości i wyrzucanie śmieci w miejscach do tego przeznaczonych.

dokończenie na str. 31

Brzozowa do remontu

RYPIN ➤ Urząd Miasta Rypina twierdzi, że poprawa stanu dróg w mieście jest jednym z jego priorytetów. Niebawem mieszkańcy zacisznej uliczki Brzozowej będą mieli lepsze warunki dojazdu do swoich posesji

18 marca burmistrz Paweł Grzybowski podpisał umowę z Zakładem Budowlano-Drogowym Wibrobet Eugeniusz Barszcz z Wąbrzeźna na przebudowę 470-metrowego odcinka ulicy Brzozowej. Dotychczasowa nawierzchnia żwirowo-żużlowa będzie zastąpiona kostką betonową z chodnikiem po jednej stronie. Zostaną wykonane zjazdy na posesje, powstanie system odwod-

nienia i kanał technologiczny.

Budowa rozpocznie się 1 czerwca i ma być skończona do 29 września. Koszt inwestycji wynosi 1 276 765 zł.

Mieszkańcy Rypina nieustająco domagają się remontu ulic, których stan pozostawia wiele do życzenia. Wskazują na Polną, Kościuszkę, Kostrzał. Tą ostatnią po deszczu ledwo można przejechać. Narzekają też na brak chodnika

i oświetlenia na ul. Piłsudskiego.

Burmistrz zapowiedział, że Polna będzie niebawem remontowana, obecnie trwa opracowywanie dokumentacji. Od marszałka województwa kujawsko-pomorskiego dostał zapewnienie, że również ulica Kościuszki zostanie jeszcze w tym roku zmodernizowana.

(jd), fot. UM Rypin

Gmina Brzuze

Aktywni w akcji „Szczepimy się”

W środę 17 marca gminni koordynatorzy ds. transportu Zdzisława Jaworska i Natalia Barczewska oraz bryg. Dariusz Łęgosz z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie przekazali druhom z ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Brzuze 2 tysiące ulotek z podstawowymi informacjami dotyczącymi szczepień.

Można się z nich dowiedzieć m.in. o sposobach rejestracji i o możliwości bezpłatnego transportu do punktu szczepień. Druki są obecnie rozprowadzane przez strażaków wśród mieszkańców.

W gminie w dni robocze w godzinach 8.00-15.00 działa infolinia, gdzie pod nr tel. 664 398 069 można zgłosić chęć skorzystania z dowozu na zastrzyki i ustalić termin. Transport mieszkańców prowadzony jest przez Urząd Gminy Brzuze, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz państwową

i ochotniczą straż pożarną.

– Staramy się ułatwić mieszkańcom dotarcie do punktu szczepień, który w naszej gminie znajduje się w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ostrowitem. Jeśli ktoś zapisał się gdzieś indziej też go dowieziemy. Dotąd z bezpłatnego transportu skorzystało 24 mieszkańców, z czego 12 osobom pomogli strażacy z Gulbin i Żałego – powiedział nam wójt Jan Koprowski.

(jd), fot. UG Brzuze

Gmina Skrwilno

Domagają się ciszy na Jeziorze...

dokończenie ze str. 1

Dążymy do wypracowania jak najlepszego modelu korzystania z tego akwenu, żeby każda ze stron była zadowolona. Mam nadzieję, że w niedługim czasie zostanie podjęta uchwała, która usatysfakcjonuje obie strony. Jest propozycja, żeby ze sprzętu motorowodnego można było korzystać od 1 czerwca do 15 września, między godziną 10.00 a 18.00 – tłumaczy starosta Jarosław Sochacki.

– Słyszałam o tej propozycji, dotyczącej miesięcy i godzin, kiedy będzie można jeździć po jeziorze skuterami. Co to za kompromis? Chyba ktoś sobie żarty robi i niepoważnie podchodzi do problemu. Mamy się kąpać zimą i opalać przy świetle gwiazd i księżyca, żeby czuć się bezpiecznie? Jezioro

nie jest prywatną własnością skuterowców. Kilka czy kilkanaście osób terroryzuje dziesiątki czy setki innych – żyzyma się mieszkanka gminy Skrwilno.

Stanowisko Stowarzyszenia Eko-Skrwa

Stowarzyszenie Eko-Skrwa postawiło sobie za cel ochronę i rozwój doliny Skrwy. Solidaryzuje się z mieszkańcami w kwestii ograniczenia sportów motorowodnych na Jeziorze Urszulewskim. Wystosowało w tej sprawie petycję do przewodniczącego rady powiatu w Sierpcu, podając ją do wiadomości m. in. rady powiatu w Rypinie, rad gmin Skrwilno i Szczutowo, wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Warszawie z prośbą o zajęcie stanowiska.

– Niewłaściwe zachowania właścicieli i użytkowników skuterów wodnych przekraczają wszelkie zasady i normy, dlatego wnosimy o wprowadzenie do porządku obrad rady powiatu tematu dotyczącego tej kwestii, celem wprowadzenia zakazów używania tego typu sprzętu wodnego. (...)

– Obecnie, według naszych obserwacji i na podstawie poczynionych fizycznych pomiarów, średni stan wody Jeziora Urszulewskiego waha się od 2,5 do 3 m. Zamulenie występuje na około 50% powierzchni, w niektórych miejscach sięgając 3 metrów. Taki stan rzeczy świadczy, że sukcesywnie ten akwen traci głębokość czystej wody oraz postępuje zarastanie roślinnością przybrzeżną. Powiększa się też powierzchnia zajmowana przez roślinność wodną w oddali od linii brzegowej, intensywnie namnażają się wykwyty i glony, które obumierają, opadając na dno i tworząc niebezpieczną warstwę denną, która w swych procesach rozkładania i gnicia wytwarza szkodliwe substancje tworzące poważne zagrożenie dla wszelkich organizmów żyjących w wodzie, co można za-

obserwować naocznie. Przedstawiony tu w skrócie obraz stanu jeziora winien pilnie obligować odpowiednie służby i władze do podjęcia niezbędnych działań minimalizujących jego degradację. (...)

– Skutery o dużej mocy, posiadające tzw. turbiny odrzutu wody, w czasie poruszania się powodują potężne zawirowania w wodzie, która miesza się wówczas z dużą mocą i prędkością, aż do głębokości co najmniej 2,5 metra. Poruszana przez to zalegająca warstwa denną uwalnia z siebie niebezpieczne toksyny zabierające tlen z wody, co powoduje uśmiercanie natychmiastowe wszelkich wodnych organizmów zwierzęcych, które nie są w stanie się przemieścić w bezpieczne miejsce. Zakłóca to równowagę biologiczną zbiornika. Należy również wspomnieć o negatywnych skutkach dla gospodarki rybnej oraz wędkarstwa rekreacyjnego. Ryby żyjące w jeziorze nie mogą się rozmnażać i bytować, gdyż naruszone są naturalne warunki ich wylęgu i rozwoju. Hałas związany z użytkowaniem skuterów powoduje płoszenie ptactwa wodnego – wylicza szkody wyrządzane przez sprzęt motorowodny Eko-Skrwa.

Co stanowi prawo?

Samorządowcy powiatów

rypińskiego i sierpeckiego mają twardy orzech do zgryzienia. Z jednej strony fani sportów motorowodnych, z drugiej zwolennicy ciszy i bezpiecznego korzystania z akwenu. Prawo daje im możliwość podjęcia decyzji zakazującej używania skuterów jedynie w oparciu o przekroczeniem norm hałasu.

Artykuł 118b Prawa ochrony środowiska stanowi: „Rada powiatu może, w drodze uchwały, wyznaczyć obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją, uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów i podając wymagania zapewniające utrzymanie poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie”. Z kolei artykuł 116 tego samego prawa daje radzie powiatu możliwość ograniczenia lub zakazania używania jednostek pływających albo niektórych ich rodzajów na określonych zbiornikach powierzchniowych wód stojących oraz wodach płynących, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Do tematu będziemy wracać.

(jd), fot. ilustracyjne

Nie chcę, aby pandemia była przeszkodą w realizacji zadań

WYWIAD ▶ O minionych dwunastu miesiącach oraz planach na 2021 rok rozmawialiśmy z wójtem gminy Rogowo Zbigniewem Zgórzyńskim

– Jak pan ocenia rok 2020?

– Miniony rok uważam za jeden z najtrudniejszych, o ile nie najtrudniejszy, i jeden z najbardziej dziwnych w historii gminy. Pierwsze dwa miesiące wyglądały dokładnie tak jak zakładaliśmy. Opracowywaliśmy wnioski o pozyskanie środków zewnętrznych, realizowaliśmy zaplanowane zadania, m. in. finalizację zakupu ciągnika, który służy nam do realizacji prac terenowych i remontowo-budowlanych, a także w sezonie zimowym jako wsparcie w utrzymaniu przejezdności dróg gminnych. Bez zakłóceń odbywały się cykliczne wydarzenia. Wszystko zmieniło się na początku marca, gdy przyszło nam stanąć do walki z nowym, nieznany dotąd przeciwnikiem, czyli koronawirusem. Stan pandemii zobligował nas do modyfikacji wielu założeń. Niektóre z zaplanowanych wydarzeń zostały odwołane (m. in. kiermasz wielkanocny, konkurs palm, turnieje sportowe, pikniki sołeckie), a inne, np. dożynki gminne, odbyły się w zmienionej, zminimalizowanej formie. W nowej rzeczywistości musieli odnaleźć się uczniowie, nauczyciele i rodzice. Ograniczona została tak ważna dla naszej gminy aktywność kół gospodyń wiejskich. Zawiesiliśmy realizację projektów społecznych, m. in. klubów młodzieżowych działających w Rogowie i Sosnowie, projektu pn. „Aktywizacja i integracja mieszkańców Gminy Rogowo”, zajęć sportowych dla seniorów. Praca naszego urzędu została dostosowana do obowiązujących przepisów, robiliśmy jednak wszystko, by miało to jak najmniejszy wpływ na obsługę naszych petentów.

– A jak wyglądały kwestie finansowe?

– Gmina musiała zmierzyć się z zaskakującą sytuacją. Uważam, że pomimo trudności sprostaliśmy temu zadaniu. Pandemia miała znaczny wpływ na ubiegłoroczny budżet. Nie zapomnieliśmy jednak o potrzebach mieszkańców. Skutecznie wykorzystywaliśmy środki własne i pozyskane dofinansowania zewnętrzne. Systematycznie poprawiamy stan dróg na terenie gminy, dlatego w minionym roku zrealizowaliśmy budowę drogi Charszewo-Ruda o długości 925 m oraz przebudowę drogi gminnej Charszewo-Ruda (Przeszkoda) o długości 670 m. W ramach środków z funduszu sołeckiego został

poprawiony stan nawierzchni dróg w 15 sołectwach. Również dzięki funduszowi sołeckiemu i nieoczekiwanej pracy mieszkańców zrealizowaliśmy kolejne prace remontowe w świetlicach wiejskich, w ich otoczeniu, zamontowano kilka progów zwalniających, zakupiono lampy oświetleniowe i tabliczki kierunkowe w kilku sołectwach. W sierpniu i wrześniu przeprowadziliśmy prace związane z wykonaniem ocieplenia budynku szkoły w Nadrożu w celu optymalizacji kosztów energii zużywanej na ogrzewanie. Jako gmina udzielaliśmy wsparcia w walce z COVID poprzez przekazywanie środków ochrony osobistej jednostkom, podmiotom i służbom (m. in. do ośrodka zdrowia i jednostek OSP). Radni zdecydowali o udzieleniu rypińskiemu szpitalowi dofinansowania do zakupu urządzeń do wspomagania oddychania dla pacjentów zakażonych COVID-19. Gmina udzieliła również wsparcia dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie. W związku ze zwiększonym zakresem zadań stacji nasz urząd przekazał nową drukarkę. Zadbaliśmy także o optymalizację kosztów oświetlenia poprzez wymianę kilkunastu lamp rtęciowych na sodowe. Korzyści dla gminy i środowiska naturalnego są istotne: gmina zaoszczędzi energię elektryczną, ale też przyczyni się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Dzięki środkom zewnętrznym zakupiliśmy laptopy, które uczniom i nauczycielom służą do realizacji nauki zdalnej. Pod koniec ubiegłego roku zakończyliśmy remont pomnika ofiar poległych w trakcie II wojny światowej. Podjęliśmy decyzję o jego odnowieniu, gdyż stanowi dowód poszanowania historii naszej gminy i ojczyzny. Cieszy mnie fakt, iż tak wiele osób prywatnych, samorządowców, przedsiębiorców, mieszkańców kilku sołectw i społeczności szkolne z entuzjazmem wspomogło tę inwestycję. W kosztach remontu partycypował także Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego z siedzibą w Toruniu. Uroczyste odsłonięcie pomnika planujemy na początek maja tego roku. Już teraz za współpracę dziękuję wszystkim zaangażowanym, szczególnie zaś dyrekcji i pracownikom Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

– Może kilka słów o tegorocznym budżecie gminy?

– Ten rok również będzie trudny, o ile nie trudniejszy. Skutki pandemii mogą dać o sobie znać jeszcze bardziej. Musimy działać odpowiedzialnie. Zapewniam, że decyzje, które podejmowaliśmy wspólnie z przewodniczącym i całą Radą Gminy Rogowo w trakcie 2020 roku były w pełni słuszne i uzasadnione troską o kondycję gminy. Tak samo będziemy działać w tym roku. Wśród istotniejszych inwestycji warto wymienić projekt pn. „Zagospodarowanie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Rogowo”, dzięki któremu poprawimy wygląd i funkcjonalność obiektu, urozmaicimy możliwości korzystania z niego. Wartość projektu opiewa na kwotę 124 355,13 zł. Gmina Rogowo pozyskała dofinansowanie w wysokości 79 127,00 zł w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wkład własny gminy Rogowo wynosi 45 228,13 zł. Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu za pośrednictwem „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” w Rypinie. Jeszcze w marcu zostanie zawarta umowa z Urzędem Marszałkowskim w Toruniu o dofinansowanie projektu pn. „Montaż instalacji fotowoltaicznych na terenie Gminy Rogowo”. Wartość projektu ogółem wynosi 1 003 034,95, a kwota pozyskanego dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 to 492 353,31 zł. Przedmiotem projektu jest montaż 16 instalacji fotowoltaicznych, które zainstalowane będą na 10 obiektach użyteczności publicznej (stacjach uzdatniania wody w Nadrożu, Rogowie, Sosnowie, Urzędzie Gminy i przedszkolu w Rogowie, świetlicy wiejskiej w Pręczkach oraz w szkołach podstawowych w Nadrożu, Sosnowie, Rogowie i Nowym Kobyńcu). Ponadto sześć instalacji fotowoltaicznych planowanych jest do montażu na budynkach mieszkalnych osób fizycznych. Podczas lutowej sesji radni zdecydowali, że z bu-

dżetu gminy Rogowo na rok 2021 zostanie udzielona pomoc finansowa dla powiatu rypińskiego, z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej Rogowo-Wymyslin na odcinku 1500 m. Kwota dotacji wynosi 217 563,67 zł, czyli 20% wartości zadania. Ponadto, podczas obrad, radni podjęli uchwałę o udzieleniu dotacji celowej w wysokości 11 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Dofinansowanie kosztów funkcjonowania powiatowych przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej”. W tym roku, dzięki staraniom OSP Świeżawy, do tamtejszej jednostki trafił lekki samochód o wartości 280 tys. zł. Aż 200 tys. zł strażacy pozyskali z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego z siedzibą w Toruniu. Natomiast pozostała kwota pochodzić będzie z budżetu gminy.

– Rząd chwali się wsparciem dla samorządów. Jak to wygląda w rzeczywistości?

– Na pewno są to środki potrzebne gminom. W sytuacji, kiedy w związku z pandemią ubywa dochodów własnych, dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w jakiś sposób ułatwiają realizację zamierzeń. Jednak nie jest jasny sposób ich podziału, nie ma określonych kryteriów. Brakuje instrukcji i konkretnych wytycznych, punktacji, nie brakuje za to niewiadomych. To znacznie utrudnia opracowywanie wniosków. W minionym roku dużym wsparciem dla realizacji budżetu było pozyskanie dofinansowania w ramach I tarczy. Z Funduszu Inwestycji Samorządowych pozyskailiśmy 500 tys. zł na sfinansowanie wkładu własnego przy budowie drogi Charszewo-Ruda. Następnie złożyliśmy dwa wnioski o uzyskanie środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach II tarczy dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pierwszy wniosek złożyliśmy we wrześniu, aby uzyskać wkład własny do projektu obejmującego montaż instalacji fotowoltaicznych, wnioskowaliśmy o kwotę 377 801,00 zł. Drugi wniosek dotyczył budowy drogi Kosiorz-Podlesie. Złożony został w grudniu 2020 r., a staraliśmy się uzyskać na to przedsięwzięcie 1 250 000,00 zł. Wsparcia nie otrzymaliśmy. Dlaczego? Trudno odpowiedzieć na to

pytanie, gdyż jak wspominałem nie ma listy rankingowej, nie ma żadnego uzasadnienia takiego rozstrzygnięcia.

– Mimo pandemii gmina nie rezygnuje z inwestycji.

– Nie chcę, aby pandemia była przeszkodą w realizacji zadań. Uważam, że przez terminowe przeprowadzanie inwestycji i ich ilość, pokażemy społeczeństwu, że gmina nie jest „zamrożona”. Pomimo obostrzeń, trudności, które otaczają naszą gospodarkę, naszą rzeczywistość, nie rezygnujemy ze sztabowych projektów, wpisaliśmy je do budżetu, chcemy rozwijać gminę. Mamy trzeci miesiąc nowego roku, więc finalizujemy już pierwsze zamówienia publiczne, m. in. rozstrzygnęliśmy przetarg na budowę chodnika w miejscowości Świeżawy o długości 879 m oraz w Pręczkach o długości blisko 260 m. Jak wcześniej wspominałem, niebawem rozpocznie się realizacja projektu dotyczącego fotowoltaiki i modernizacji boiska w Rogowie. Czekamy na decyzję w sprawie wniosków o środki z programu „Wsparcie gmin popegeerowskich z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych”. Przedmiotem pierwszego z nich jest „Dobudowa stołówki szkolnej oraz wyposażenie stołówki przy Szkole Podstawowej w Sosnowie”, drugiego: „Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Sosnowie i wykonanie nowej studni głębinowej”, trzeciego natomiast: „Budowa drogi w miejscowości Sosnowo o długości od km 0+000 do km 2+244”. Przygotowujemy się do utworzenia Dziennego Domu Pobytu w Starym Kobyńcu, w którym ze wsparcia korzystać będzie mogło 30 osób. Zaplanowaliśmy bieżące remonty w szkołach podstawowych. W ramach środków z funduszu sołeckiego będą przeprowadzane kolejne remonty świetlic, budowa altan, montaż tablic kierunkowych.

– Gmina Rogowo nie należy do najbogatszych w regionie, zatem trudniej o sukcesy.

– To zależy od punktu widzenia. Być może nie jesteśmy najbogatszą gminą w regionie pod względem finansowym, ale stawiamy sobie jako samorząd kolejne, realne cele, by rozwijać gminę, dzięki czemu mieszkańcom gminy będzie żyło się jak najlepiej.

Rozmawiał (AdWo)

Wsiadłem do rozpędzonego pociągu i... jadę dalej

WYWIAD ▶ W ubiegłym tygodniu pisaliśmy o dotacji jaką udało się pozyskać rypińskiej Parafii pw. Świętej Trójcy. 100 tysięcy złotych z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu przeznaczone zostało na remont dachu kościoła. O potrzebach, planach i marzeniach rozmawialiśmy z proboszczem ks. kan. dr Andrzejem Krasińskim

– W sierpniu 2016 roku został ksiądz proboszczem parafii św. Trójcy w Rypinie. Prace konserwatorskie w parafii już trwały.

– Rzeczywiście, remonty, odnawianie kościoła były już w tamtym czasie mocno rozpędzone. Mój poprzednik ks. prałat Tadeusz Zaborny prace prowadził trójtorowo. Zawsze żartuję, że to były rozpędzone trzy pociągi, a ja po prostu nie miałem innego wyjścia jak do nich wsiąść. Pierwszy tor to oczywiście remont dachu świątyni, drugi – renowacja tego co wewnątrz kościoła, a trzeci – mury obwodowe. Przy tych inwestycjach mogłem liczyć na pomoc prałata, on mnie wprowadzał w ten świat renowacji świątyni i pozyskiwania środków zewnętrznych do jej odnawiania.

– Pewne prace były już zakończone w tym momencie?

– Tak. Odnowione już były m.in.: ołtarz Jezusa Ukrzyżowanego w kaplicy bocznej, ambona i ołtarze boczne. Tego samego roku wróciła do kościoła także chrzcielnica. Ja zająłem się renowacją ołtarza głównego.

– Ołtarz wygląda pięknie. Jak przebiegały prace?

– Ołtarz był odnawiany przez trzy kolejne lata. Najpierw pani konserwator zajęła się jego główną, środkową częścią, następnie górną częścią, ostatnim etapem była renowacja dolnej części ołtarza. Wszystkie te prace były możliwe dzięki wsparciu różnych

instytucji i środków własnych parafii. Środki własne parafii pozwoliły też na odnowienie nastawy na tabernakulum. Kosztowało to ponad 50 tysięcy zł.

– To naprawdę duża kwota. Czy pozostałe działania są również kosztowne?

– Ta suma pokazuje tak naprawdę jak drogie są prace renowacyjne. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, jakie kwoty należy mieć w zanadru, planując prace renowacyjne, dlatego szukamy wsparcia zewnętrznego. Pozyskujemy środki z Urzędu Marszałkowskiego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z Urzędu Miasta Rypin. W tym miejscu chciałbym wyrazić swoje wielkie uznanie dla burmistrza i rady miasta za szczerą troskę o to wielkie dziedzictwo naszych przodków i dofinansowywanie tego typu inwestycji dla nas i przyszłych pokoleń.

– Jaka inwestycja jest najpilniejsza?

– Największą moją troską jest dach kościoła, dlatego od 2015 roku parafia próbuje pozyskać środki na remont dachu. Pierwsze środki otrzymaliśmy z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Urzędu Miasta Rypin w 2017 roku. Dzięki temu, po dołączeniu środków własnych, mogliśmy przeprowadzić prace naprawcze dachu od strony północnej. W następnym roku, także dzięki wsparciu tych samych or-

ganów i środkom zgromadzonym przez parafię, przeprowadziliśmy analogiczny remont konstrukcji dachu od strony południowej. W tej chwili odeskowany dach pokryty jest papą. Przyznam szczerze, że specyfika prac mnie zaskoczyła, ponieważ wcześniej dach był pokryty blachą miedzianą, a wielu moich parafian pamiętało, kiedy takie pokrycie wykonywano. Zastanawiało mnie, dlaczego musimy z niego zrezygnować. Jednak kiedy prace ruszyły, dziękowałem za nie Panu Bogu. Okazało się, że kilka dużych elementów było całkowicie spróchniałych, groziły zawaleniem. Zostały one wymienione, a pozostałe wzmocnione. W roku 2019 i 2020 nie otrzymaliśmy żadnych środków z MKiDN, pomimo składanych wniosków. Dopiero w tym roku otrzymaliśmy z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dofinansowanie w wysokości 100 tysięcy złotych. Jednak całość zadania to 372 tysiące złotych. Dofinansowanie to bardzo duża kwota, ale jak widać w kontekście pełnych kosztów, to kropla w morzu potrzeb.

– Mamy w tym momencie pewien problem z dotacją – otrzymaliśmy 100 tysięcy złotych, ale jest to część kosztów. Zwróciłem się zatem z pytaniem do ministerstwa, czy możemy przeznaczyć tę kwotę na zakup dachówki. Remontu dachu nie możemy zrobić ratami – takie zadanie musi zostać wykonane całościowo.

– Czy podejmuje ksiądz do-

datkowe działania, by zgromadzić potrzebne środki?

– Staramy się o uzyskanie wsparcia także z Funduszu Kościelnego.

– Jakie są jeszcze inne plany inwestycyjne na przyszłość?

– Chciałbym bardzo dokończyć renowację łuku tęczowego. Zaczęliśmy już te prace. Krzyż, który był na szczycie łuku oraz ozdoby z niego, są u pani konserwator w Toruniu i są już odnowione. Marzę sobie, żeby w wakacje odrestaurować cały łuk tęczy.

– Czy to też kosztowna praca?

– Bardzo. Renowacja łuku to aż 170 tysięcy złotych. Staramy się o pozyskanie środków zewnętrznych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Może pojawi się jakiś sponsor, który wesprze nasze działania finansowo? Czas pokaże. Najbardziej jednak zależy mi na dokończeniu remontu dachu.

– Mamy już pierwszy tor, drugi tor, pozostał nam trzeci tor tego rozpędzonego pociągu.

– Mury zewnętrzne kościoła. Jesienią tego roku zapewne kolejny odcinek murów zostanie odnowiony. Mamy nadzieję, że uda się nam to zrobić także w ramach pozyskiwanych funduszy. Nie każdy zdaje sobie sprawę jak drogie jest utrzymanie kościoła na co dzień. Przykład: ostatni rachunek za ogrzewanie naszej świątyni w lutym opiewał na sumę ponad 9 tysięcy złotych. Jednak z po-

mocą życzliwych ludzi, naszych parafian, dajemy sobie radę. Troska o kościół przypomina trochę dbanie o dom rodzinny – w nim też są remonty, naprawy, wydatki bieżące. W kościele jest tego sporo.

– Czy pilnując tego rozpędzonego pociągu z wieloma wagonikami, ma ksiądz jeszcze czas na jakieś szczególne marzenia czekające na spełnienie?

– Tak. Przy okazji renowacji łuku tęczowego myślę o iluminacji całego prezbiterium i z czasem chciałbym jeszcze odświeżyć malaturę kościoła. Na zewnątrz woła o ratunek ogrodzenie placu kościelnego. Wody opadowe podmywają nam, zwłaszcza od strony Rypienicy, mur okalający. Kolejna troska to ogrodzenie cmentarza. Ogrodzenie nekropolii to przysło-wiowe kilometry muru, który jest narażony na zmienne warunki atmosferyczne. Najwięcej pracy wymagałaby część od strony ulicy Sportowej. Renowacji wymagają także organy kościelne. Zwracają na to uwagę muzycy odwiedzający nasz kościół. Takie marzenia mam na najbliższe lata. Gdybym wygrał w totolotka, na pewno zająłbym się tym od razu. Druga możliwość – ta bardziej prawdopodobna – to praca małymi krokami, dzięki ludzkiej życzliwości.

– Życzymy wszystkiego dobrego, powodzenia w realizacji wszystkich planów. Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała i fot. (mr)

Zamknięte szkoły, praca zdalna

KRAJ/REGION ▶ Do 9 kwietnia zamknięte będą szkoły, baseny, obiekty sportowe, galerie handlowe, kina i hotele. Zalecana jest praca zdalna oraz ograniczenie bezpośrednich wizyt w urzędach do niezbędnego minimum. Będą kontrolowane kościoły i sklepy

Dzienna liczba zachorowań na covid-19 znowu oscyluje wokół 25 tysięcy. Niezwykle szybko przybywa zakażeń, a rządy obejmuje mutacja brytyjska koronawirusa cechująca się i większą zakaźnością, i groźniejszym przebiegiem choroby. Otwierane są kolejne oddziały szpitalne, przybywa łóżek dla pacjentów zakażonych koronawirusem, ale żeby nie stanąć przed wizją braku wolnych miejsc w szpitalach, trzeba natychmiast podjąć działania zmierzające do zatrzymania trzeciej fali koronawirusa.

Tak źle jeszcze nie było

– Sytuacja jest bardzo poważna, liczba zachorowań dynamicznie rośnie – mówi Adam Niedzielski, minister zdrowia. – Mamy kolejny raz ponad 25 tysięcy zachorowań dziennie i to jest ten moment, kiedy wszyscy musimy pójść po głębką refleksję na temat bezpieczeństwa. W ostatnim tygodniu obserwujemy duży przyrost, bardzo duże przyspieszenie zakażeń związane z mutacją brytyjską, która wypiera inne. Obecnie udział tej mutacji szacuje się na 60-80 procent. Ten wirus jest skrajnie zakaźny, jest również bardziej zjadliwy. Wcześniej pojawiały się głosy, że nowa odmiana jest bardziej zakaźna, ale mniej zjadliwa, niestety te informacje nie potwierdziły się. Odsetek hospitalizacji w stosunku do liczby zachorowań jest większy niż w poprzedniej fali.

Dotychczas w Polsce koronawirusem zakażyło się już ponad 2 miliony ludzi, 50 tysięcy osób zmarło z tego powodu. W województwie kujawsko-po-

morskim zakażyło się 140 tysięcy mieszkańców, a zmarło ponad 3 tysiące osób chorych na covid-19. W ubiegłym tygodniu liczba zakażeń znowu poszybowała w górę i w Polsce sięga 26 tysięcy dziennie, w naszym województwie oscyluje wokół 1,5 tysiąca.

– Apeluję o rozważę, o bardzo poważne traktowanie wszystkich obostrzeń i bardzo poważne podejście do najbliższych tygodni – podkreśla minister Niedzielski. – W naszych rękach są trzy narzędzia, które mogą uchronić nas przed czarnym scenariuszem: szczepienia, obostrzenia i podstawowe zasady DDM, czyli dystans, dezynfekcja, maseczka.

Przyspieszenie szczepień

– Polski rząd nie uległ panice i nie zawiesił szczepień preparatem firmy AstraZeneca – mówi Michał Dworczyk, koordynator programu szczepień. – Europejska Agencja Leków potwierdziła, że była to słuszna decyzja, niemal wszystkie kraje już wznowiły szczepienia, ale skutki paniki widzimy we wszystkich krajach, także w Polsce. W ostatnich dniach o kilkadziesiąt procent wzrosła liczba osób, które nie zgłaszają się na szczepienie, mimo umówienia się. Zmalała też o kilkadziesiąt procent liczba rejestrujących się na szczepienie.

Dotychczas w Polsce podano ponad 5 milionów dawek szczepionek (ponad 3 miliony Polaków zaszczepionych jest pierwszą dawką, a 2 miliony dwiema dawkami). W powiecie lipnowskim podano 7 tysięcy dawek szczepionki (dwie dawki przyje-

ło już ponad 2300 mieszkańców powiatu).

– Mamy kilkaset dawek szczepionki, które leżą w punktach szczepień i które nie zostały nie wykorzystane, bo pacjenci nie zgłosili się na umówione terminy – podkreśla minister Dworczyk. – Apelujemy o to, żeby kierować się wytycznymi lekarzy i naukowców, i żeby się szczepić. Im szybciej zaszczepimy jak największą część polskiej populacji, tym szybciej wrócimy do normalności społecznej i gospodarczej. Musimy reagować na tę sytuację i podejmujemy decyzję o przyspieszeniu rejestracji kolejnych grup wiekowych.

Od wtorku 23 marca rejestrują się na szczepienia osoby w wieku 60-64 lat, czyli urodzeni w latach 1957-1961. 25 marca ruszają zapisy seniorów w wieku 70 lat i starszych, dla których wcześniej nie wystarczyło terminów na szczepienia.

Opieszali na koniec kolejki

Każda osoba, która nie zgłosi się na wyznaczony termin lub nie zarejestruje się w swoim przedziale wiekowym, spadnie na koniec kolejki szczepiennej, czyli na zaszczepienie przeciw koronawirusowi będzie mogła liczyć dopiero po zakończeniu kolejowego programu szczepień.

– Takie osoby będą musiały czekać na uruchomienie pełnych, populacyjnych szczepień – wyjaśnia minister Michał Dworczyk. – Nie jest to wynikiem braku empatii dla obaw Polaków, ale my musimy racjonalnie postępować, bo efekty tej

paniki w naszym kraju też widać gołym okiem. Osoby, które teraz nie zgłaszają się na szczepienia, mogą więc liczyć na zaszczepienie dopiero wtedy, kiedy już nie będzie kolejowania i kiedy będzie można swobodnie szczepić się bez żadnych obostrzeń. Terminu podać nie mogę, bo z deklaracjami muszę być ostrożny.

Nie warto więc odkładać terminu i czekać na cudowne specyfiki, bo takich nie będzie. Wszystkie dotychczas dopuszczone preparaty są bezpieczne, sprawdzone i dopuszczone do użytku przez wiele gremiów medycznych, farmaceutycznych. Obecnie na rynku są już trzy.

Zamknięte szkoły i baseny

Nauka we wszystkich typach szkół od 22 marca odbywa się znowu w trybie zdalnym. W domach od poniedziałku uczą się więc także uczniowie klas I-III szkół podstawowych. I tak będzie do 9 kwietnia.

– Zdecydowaliśmy się na to na trzy tygodnie, a po świętach podejmiemy decyzję prawdopodobnie do nauczania hybrydowego w klasach I-III – mówi Adam Niedzielski, minister zdrowia. – Nie mamy już przestrzeni do wprowadzania obostrzeń lokalnych, musimy je wprowadzać w całej Polsce.

Zamknięte do 9 kwietnia są galerie handlowe, baseny, sauny, solaria, obiekty sportowe, kina, teatry, galerie sztuki, hotele i miejsca noclegowe oprócz hoteli pracowniczych. Nie można korzystać z kortów tenisowych i stoków narciarskich.

– Martwi nas bardzo mobilność, ruch obserwowany codziennie rano w drodze do pracy. Zwracam się do wszystkich pracodawców, by w miarę możliwości przechodzić na pracę zdalną. To jest już ten moment, kiedy musimy znowu wrócić do trybu pracy z listopada i października oraz poprzedniej wiosny. Bardzo ważne jest ograniczenie mobilności, ograniczenia transmisji koronawirusa i wprowadzenie pracy zdalnej.

Do gminy tylko wyjątkowo

Na apel ministra odpowiadają szefowie firm i władze gmin, także w naszym powiecie mamy już jasne apele do mieszkańców o ponowne ograniczenie do niezbędnego minimum wizyt bezpośrednich w urzędach.

– Prosimy o ograniczenie odwiedzin miejsc użyteczności

publicznej, zachowując zasady reżimu sanitarnego oraz bezpieczeństwa i mając na uwadze ryzyko rozprzestrzeniania się koronawirusa, zwracamy się z apelem do mieszkańców gminy, aby załatwianie spraw ograniczyli do niezbędnego minimum i nie odwiedzali urzędu gminy – apelują władze jednej z gmin w regionie. – W związku z nasilającym się nawrotem koronawirusa na terenie gminy apelujemy o ostrożność i stosowanie się do zaleceń służb sanitarnych w zakresie kwarantanny i zasad higieny. Za wszelkie utrudnienia przepraszamy.

Podobnie jest we wszystkich gminach naszego powiatu i całej Polski. Warto więc w razie konieczności osobistego stawiennictwa w urzędzie, skontaktować się najpierw telefonicznie z pracownikiem, a potem zastosować do zaleceń.

Święta w domach

Minister zdrowia Adam Niedzielski już apeluje do Polaków, aby nie robili planów wyjazdowych na święta wielkanocne. Nie wiemy, czy ograniczenie wyjazdów i odwiedzania miejsc kultury zostanie ustawowo określone, ale zalecenia sprowadzają się do spędzenia świąt w domach wzorem ubiegłego roku.

– W kościołach i sklepach może przebywać 1 osoba na 15 metrów kwadratowych i ten normatyw będzie z całą stanowczością przestrzegany i weryfikowany – mówi Adam Niedzielski, minister zdrowia. – Wszystkie obiekty będą w ten sam sposób kontrolowane, bez żadnej dyskryminacji.

Nawet jeśli więc kościoły zostaną otwarte w czasie Wielkiego Tygodnia i Wielkanocy, pamiętajmy o dystansie. W ubiegłym roku świątynie były zamknięte, teraz jest inaczej, ale obowiązują ograniczenia. W parafiach trwają rekolekcje, przed nami Niedziela Palmowa, za kilka dni rozpocznie się przyciągające tłumy triduum paschalne i sobotnie święcenie pokarmów. Apelujemy do duszpasterzy o przenoszenie nabożeństw na place kościelne i o przypomnienie wiernym o obowiązku dokładnego zakrywania ust i nosa, dezynfekcji i dystansu 1 osoby na 15 metrów kwadratowych.

Do tematu będziemy wracać.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Stworzą wyjątkową wystawę

GINA SKRWILNO ▶ Gmina Skrwilno, na terenie której odkryto jedno z najcenniejszych znalezisk XX wieku w Polsce, stara się za wszelką cenę pielęgnować swoją historię

Moja Mała Ojczyzna

– W tym roku udało nam się otrzymać pomoc z Fundacji Banku Gospodarstwa Krajowego w formie dofinansowania na realizację projektu pn.: „Wystawa multimedialna skarbu ze Skrwilna”. Pozyskane środki pozwolą nam stworzyć innowacyjne narzędzie – multimedialny pulpit z ekranem dotykowym wyposażonym w aplikację dopasowaną konkretnie do naszych potrzeb – mówi Aleksandra Rucińska z UG Skrwilno.

Poza pamięcią nawiązującą do przełomowego wydarzenia jakie miało miejsce na terenie gminy Skrwilno nie pozostało nic, gdyż wszystkie odnalezione eksponaty trafiły do Muzeum Okręgowego w Toruniu, które godnie je pre-

chowuje i jednocześnie prezentuje. Narzędzie zakupione w projekcie stanowiłoby realny obraz minionych czasów oraz służyłoby do innowacyjnego podejmowania działań na rzecz pielęgnacji lokalnego patriotyzmu.

– W związku z powstałą inicjatywą zachęcamy lokalną społeczność, zwłaszcza seniorów, do aktywnego wsparcia w różnej formie. Być może Państwa zasoby kryją materiały upamiętniające rewolucyjne dla naszego regionu wydarzenia. Zdjęcia eksponatów, opisy, wycinki z gazet, interesujące wspomnienia przelane na papier, wszystko co pomoże nam uatrakcyjnić zawartość tworzonej aplikacji i tym samym przyciągnąć i zaciekać zwłaszcza najmłodszemu pokoleniu – dodaje Rucińska.

Projekt dofinansowany jest przez Fundację BGK w programie „Moja Mała Ojczyzna – 2020”.

(ak), fot. nadesłane

FUNDACJA BGK

Gmina Rypin

Stawiają na mieszkania

Wójt gminy Rypin Janusz Tyburski podpisał wstępne porozumienie z Krajowym Zasobem Nieruchomości. Chodzi o wsparcie w budowie tanich mieszkań na wynajem.

Uroczystość odbyła się 19 marca w Urzędzie Gminy Zbójno. Porozumienie podpisało jeszcze jedenaście samorządów: Miasto Rypin, Zbójno, Radomin, Ryńsk, Wąbrzeźno, Dobrzyń nad Wisłą, Grudziądz (gmina), Radzyń Cheł-

miński, Rogóźno, Gruta i Łasin.

W spotkaniu uczestniczyli: wiceminister rozwoju pracy i technologii Iwona Michałek, wiceprezes Krajowego Zasobu Nieruchomości Jarosław Pucek. Podpisanie porozumienia stanowi wyraz woli do

nawiązania współpracy, jednak nie tworzy ono żadnych zobowiązań finansowych. Przystąpienie do realizacji konkretnej inwestycji mieszkaniowej będzie wymagało podpisania odrębnej umowy.

(AdWo), fot. nadesłane

Powiat

Placówki ARiMR dostępne dla interesantów

Od 20 marca w całej Polsce obowiązują ograniczenia związane ze wzrostem zarażeń COVID-19. Placówki ARiMR pozostają otwarte w pełnym zakresie, ale z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa.

W przypadkach, które nie wymagają osobistej wizyty w biurze, agencja zachęca do kontaktu drogą telefoniczną lub pisemną (za pośrednictwem poczty elektronicznej lub tradycyjnej). We wszystkich jednostkach organizacyjnych ARiMR udostępnione są wrzutnie, w których możliwe jest pozostawienie dokumentów. Można je również przesać za pośrednictwem skrzynki podawczej ePUAP. Rolnicy, którzy będą chcieli uzyskać informacje o swoich sprawach, a ich wizyta w placówkach nie jest konieczna, mogą otrzymać je telefonicznie, po dokonaniu weryfikacji tożsamości.

– Rolników, którzy zdecydowali się na wizytę biurach powiatowych czy oddziałach regionalnych ARiMR, prosimy o stosowanie się do obowiązujących zasad bezpieczeństwa. Należy przede wszystkim zachowywać dystans społeczny, przestrzegać liczby osób znajdu-

jących się w pomieszczeniu, stosować się do oznaczeń umieszczonych w naszych placówkach, a także bezwzględnie używać maseczek zakrywających usta i nos. Prosimy również o korzystanie ze środków dezynfekujących oraz stosowanie się do poleceń pracowników ARiMR. Zapewniamy jednocześnie, że agencja będzie kontynuowała pomoc techniczną przy wypełnianiu e-wniosek o przyznanie dopłat bezpośrednich za 2021 r. Prosimy jednak o wcześniejszy kontakt telefoniczny w celu umówienia spotkania na konkretny termin i godzinę, tak aby ograniczyć liczbę osób przebywających w tym samym czasie w jednym miejscu – czytamy w komunikacie ARiMR.

Przypominamy, że wnioski o dopłaty bezpośrednie od tego roku można składać jedynie za pośrednictwem aplikacji internetowej eWniosekPlus.

(AdWo)

Gmina Rypin

Krzepka babka na Wielkanoc

Dwa koła gospodyń wiejskich z terenu gminy Rypin wzięły udział w konkursie wielkanocnym o zasięgu wojewódzkim „Krzepka babka”.

wego związanego z wypiekaniem babek wielkanocnych, dbałość o poczucie tożsamości kulturowej, a także pielęgnowanie szacunku dla tradycji związanej ze świętem Wielkiej Nocy.

Konkurs podlegał ocenie w trzech kategoriach: na najwyższą babkę wielkanocną upieczoną na podstawie staropolskiego przepisu, na najładniejszą dekorację babki wielkanocnej oraz na najbardziej pomysłową wideo-prezentację o tematyce konkursu. Pula nagród wyniosła aż 12 tys. zł. Patronat nad konkursem objął wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz, poseł Jan Krzysztof Ardanowski, powiat toruński, Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, Polskie Radio PiK, TVP3 Bydgoszcz.

(AdWo), fot. nadesłane

Strażacy pomagają w szczepieniach

POWIAT ➤ W minionym tygodniu koordynatorzy gminni ds. szczepień przekazali druhom OSP ulotki dotyczące szczepień na COVID-19

Ochotnicy z całego powiatu od razu rozpoczęli kolportaż broszur do mieszkańców poszczególnych miejscowości. Materiały mają przede wszystkim trafić do osób wykluczonych cyfrowo, które nie korzystają z zasobów internetu, często są samotne lub nie

radzą sobie z informacją z innych źródeł. Na ulotkach znalazły się m.in. informacje o tym, jak zapisać się na szczepienie.

– Przypominamy również, że w ramach Narodowego Programu Szczepień strażacy pomagają dotrzeć do punktów szczepień prze-

ciw COVID-19 osobom, które nie mają możliwości dotarcia we własnym zakresie. Przedsięwzięcie prowadzone jest we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego – mówi Dariusz Łęgosz, oficer prasowy PSP Rypin.

(ak), fot. nadesłane

Jak walczyć z nałogiem palenia? Kolejni naukowcy wskazują skuteczne metody

Kilka dni temu kolejny naukowiec określił e-papierosy jako skuteczne narzędzie do wychodzenia z nałogu palenia. Profesor Frank Baeyens z Katolickiego Uniwersytetu w Leuven (Belgia) poinformował, że prowadzone na jego macierzystym uniwersytecie badania dowodzą, iż 40 proc. Belgów, którzy podjęli zakończoną sukcesem próbę rzucenia palenia, używało podczas tego procesu e-papierosów. Ponadto, określił je jako znacznie mniej szkodliwe od zwykłych papierosów.

Opinię belgijskiego naukowca cytują miejscowe media: – W naszym kraju vaping jest jednym z najbardziej popularnych narzędzi pomagających ludziom rzucić palenie. Dlatego Fundacja Przeciw Rakowi (Stichting tegen Kanker, belgijska fundacja działająca na szczeblu federalnym – przyp. red.) i większość ekspertów w dziedzinie tytoniu nie sprzeciwia się wapowaniu, jeśli jest ono stosowane w celu pomocy w rzuceniu palenia. Prof. Baeyens powołuje się także na bogate doświadczenia brytyjskie w tym zakresie.

Do podobnych wniosków doszli bowiem autorzy najnowszego, siódmego już raportu Public Health England (PHE), brytyjskiej instytucji zdrowia publicznego na temat korzystania z e-papierosów w Wielkiej Brytanii. W raporcie jest mowa o tym, że e-papierosy są nawet bardziej skutecznym narzędziem wspomagającym porzucenie palenia, niż nikotynowa terapia zastępcza, czyli np. gumy do żucia czy plastry antynikotynowe. Naukowcy z King's College London szacują, że w 2020 roku e-papierosy były wśród Brytyjczyków najpopularniejszym narzędziem prowadzącym do osiągnięcia tego celu, a w 2017 r. ponad 50 tys. palaczy w Wielkiej Brytanii rzuciło nałóg przechodząc na wapowanie. Poddani badaniu deklarowali, że kontynuowaliby palenie tradycyjnych papierosów, gdyby nie pojawiła się ta alternatywa.

SKALA OBNIŻANIA RYZYKA

Wspomniany prof. Baeyens w opinii opublikowanej niedawno na łamach jednego z belgijskich portali mówi wprost:

– Waping jest i pozostanie ważną bronią w walce z paleniem i szkodami zdrowotnymi, jakie ono powoduje (rak płuc, choroby serca, choroby płuc). Za tą teorią wydaje się także przemawiać prosta proporcja podawana przez wspomnianą wcześniej brytyjską instytucję (PHE), która podaje, że papierosy elektroniczne są o 95 proc. mniej szkodliwe od tych tradycyjnych, w których następuje proces spalania tytoniu uwalniający najbardziej niebezpieczne dla zdrowia substancje smoliste.

E-papieros z kolei to elektroniczne urządzenie, które poprzez podgrzanie płynu tworzy parę – na polskim rynku można spotkać różne urządzenia tej kategorii, np. Vuse ePen działający w zamkniętym systemie z fabrycznie napełnionymi wkładami. Takie rozwiązanie gwarantuje, że użytkownik sięga po gotowy, gruntownie przebadany produkt. I nie chodzi tu wyłącznie o wygodę i estetykę użycia, ale właśnie o jakość gwarantowaną złożonym systemem testów i certyfikacji.

NAJWAŻNIEJSZE TO ZERWAĆ Z NAŁOGIEM

Rynek wyrobów, które są zamiennikami dla klasycznych papierosów będzie się z pewnością dynamicznie zmieniać. Umożliwia to rozwój technologii, a także wciąż trwające prace badawcze. Wśród potencjalnie mniej szkodliwych dla

zdrowia palaczy alternatyw można wskazać również coraz bardziej popularne podgrzewacze tytoniu. Co ciekawe, naukowcy opracowali nawet pojęcie tzw. skali obniżania ryzyka

(risk continuum), która przedstawia poziom ekspozycji konkretnych produktów na toksyny. Wśród mniej szkodliwych alternatyw wobec tradycyjnych papierosów znalazły się także wspomniane podgrzewacze. I tutaj również można wybierać spośród różnych dostępnych opcji, a do najnowszych, dostępnych od kilku tygodni na polskim rynku należy choćby glo Hyper.

Naukowcy podkreślają, że warto komunikować dowody naukowe i efekty prowadzonych w tym obszarze badań, tak, by dorośli palacze mogli wybrać najlepszą, a co ważne – skuteczną opcję zerwania z nałogiem.

(red)

W Zakroczu powitali wiosnę

GMINA RYPIN ▶ W piątek 19 marca w Szkole Podstawowej w Zakroczu odbyła się uroczystość z okazji powitania wiosny

W imprezie uczestniczyli uczniowie klas młodszych. Dzieci wykazały się ogromną wyobraźnią twórczą i niezwykłym zmysłem artystycznym. Były zagadki, piosenki, zabawy ruchowe, kolorowanki oraz przedstawienie pt. „Wiosenne przebudzenie”.

Najważniejszym punktem

dnia było wspólne wyjście, podczas którego dzieci radosnymi okrzykami przywoływały wiosnę, a żegnały zimę. 19 marca w szkole obchodzony był również Światowy Dzień Zespołu Downa. Uczniowie założyli kolorowe skarpetki i pokazali, że integrują się z osobami z zespołem Downa.

Kolorowe skarpetki, konieczne nie do pary – to symbol nie-dopasowania społecznego, ale też genotypowego z jakim borykają się osoby cierpiące na zespół Downa. Z tej okazji dzieci wykonywały plakaty informujące o tym wydarzeniu.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Matematyczny sukces Michała

Michał Ławicki, uczeń Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach, uzyskał tytuł finalisty konkursu przedmiotowego organizowanego przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Zostać laureatem czy finalistą wojewódzkiego konkursu przedmiotowego jest niezwykle trudno – trzeba wykazać się nie ponadprzeciętną wiedzą, a w przygotowaniu włożyć dużo pracy. Aby uzyskać te zaszczytne tytuły należy najpierw przejść etap szkolny, aby następnie zmierzyć się z etapem rejonowym i ostatecznie awansować do finału, czyli etapu wojewódzkiego.

Uczniowie uzyskujący min. 90% punktów zdobywają tytuł laureata, a uzyskujący pow. 30% punktów tytuł finalisty. Michał zdobył aż 80% punktów. A to jeszcze nie koniec jego zmagania w konkursach matematycznych. Przed Michałem ostatni etap XXXIV edycji Ligi Zadaniowej, czyli konkursu matematycznego organizowanego przez Towarzystwo Upowszechniania Wiedzy

i Nauk Matematycznych, Wydziału Matematyki i Informatyki UMK, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty oraz zmagania w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym Kangur 2021.

Uczniowi w przygotowaniach do konkursów pomogły nauczycielki Dorota Żmudzińska oraz Aneta Rumińska.

(AdWo),
fot. nadesłane

W Kowalkach programują z LEGO

GMINA RYPIN ➤ Uczniowie klas I-III Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach regularnie biorą udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia z zakresu kodowania

Tym razem pod czujnym okiem nauczyciela Krzysztofa Zalewskiego pracowali z zestawami LEGO WeDo 2.0., które należą do grona najlepszych narzędzi do nauczania robotyki przeznaczonych dla dzieci. Dzięki użyciu popularnych klocków nauka staje się zabawą i angażuje każdego. Zestaw składa się ze specjalnie wyselekcjonowanego zbioru klocków LEGO oraz elementów elektronicznych w postaci silnika, dwóch czujników

oraz huba służącego do połączenia konstrukcji z komputerem lub tabletem.

W dedykowanym środowisku programistycznym można poznać podstawowe komendy programistyczne i zasadę działania czujników, ale możliwości są dość ograniczone. Na szczęście jest alternatywa – zestaw WeDo 2.0 jest programowalny w znanym i uwielbianym zarówno przez dzieci jak i nauczycieli na całym świecie języ-

ku Scratch. Razem, Scratch i WeDo uczą więcej i szybciej, a przy okazji też bawią uczniów. Motywowane namacalnymi rezultatami (robot się rusza!), dzieci wchłaniają podstawy programowania jak gąbki.

Poznają też elementy mechaniki i STEM, które pomagają im patrzeć na zadania ze zrozumieniem ich złożoności. Niezwykle przydatna umiejętność – w każdym wieku.

(AdWo), fot. nadesłane

Krezusi historii

CIĘKAWOSTKA ▶ Jak bogaci byli najbardziej zamożni ludzie w historii? Ich majątki trudno ogarnąć rozumem przeciętnego zjadacza chleba...

Majątek Juliusza Cezara szacuje się na współczesną wartość 4,6 tryliardów dolarów. To odpowiednik 82 milionów kilogramów złota. Juliusz Cezar, a następnie jego adoptowany syn Oktawian posiadali najpotężniejsze imperium w dziejach Europy. Perłą w koronie majątku Cezara był Egipt. Odpowiadała wówczas za większość

światowej produkcji zbóż. Cezar był hojny nawet po swojej śmierci. W testamencie zapisał po 300 sestercji (nazwa ówczesnej waluty) każdemu męskiemu obywatelowi Rzymu. Dodajmy, że przeciętny roczny dochód mieszkańca Rzymu to 250 sestercji. Nic dziwnego, że Rzymianie, gdy otrzymali tak wielki dar, od razu poparli po-

lityczne zamiary syna Cezara – Oktawiana.

Ciekawym przypadkiem bogactwa w starożytnym świecie był król Salomon. Dzięki biblii wiemy, że był człowiekiem mądrym, a mądrość przyniosła mu także bogactwo szacowane na 39,6 mln kg złota. A propos złota źródła w biblii i koranie mówią o tym, że tron Salomona wykonano właśnie z tego kruszcu. Niestety nadmiar złota na rynku spowodował tragiczny kryzys ekonomiczny. Za czasów Salomona drugi z cennych kruszców – srebro właściwie straciło wartość. Nikt nie chciał w nie inwestować.

Kolejnym bogaczem, chociaż pochodzącym ze średniowiecza, był Temudżyn, znany bardziej z tytułu Czyngis Chana. Władca Mongołów posiadał majątek ok. 18 mln kg złota. Jego imperium w najlepszym czasie zajmowało 22% ziemi. Mongołowie siali postrach w każdym zakątku Europy i Azji. Temudżyn był nietypowym bogaczem, ponieważ osobiście nie posiadał wielkiego pałacu, świątyni lub grobu. Mongołowie mieli w zwyczaju żyć w jurtach i przenosić się z miejsca na miejsce. Większość

bogactw przeznaczał na opłacanie swoich poddanych i dowódców.

W średniowiecznej Europie szarymi eminencjami wśród bogaczy byli bankierzy. To od nich często zależały losy monarchów. To oni pożyczali pieniądze na prowadzenie kosztownych wojen. Najbogatszą rodziną bankierską byli Fugeroowie. Najsłynniejszym z rodu był Jakub Fuger. Oprócz banków posiadał kopalnie i liczne firmy handlowe. Łącznie dawało to 2% całego dochodu Europy. Działania Fugera były biznesowo korzystne, ale moralnie niezbyt lubiane. Mówi się, że to gigantyczne pożyczki udzielane władcom i hierarchom kościoła doprowadziły Marcina Lutra do tego, że ten w 1517 roku rozpoczął proces nazwany potem reformacją.

Bardzo ciekawym bogaczem był car Mikołaj II. Do dziś uznawany jest za najbogatszego świętego w historii. Świętym został ogłoszony w dość naciągany sposób przez cerkiew prawosławną. Mimo posiadania gigantycznego majątku car osobiście nie dotykał pieniędzy. Zajmowali się tym jego urzęd-

nicy. Nawet gdy w niedzielę car odwiedzał cerkiew i rozdawał biednym monety, tak naprawdę czynili to jego dworzanie. Car wydawał bajorńskie sumy na zakup bogatych mundurów. W 1910 roku wydał aż 20 tys. rubli na mundur, w którym miał pokazać się raz na poligonie w towarzystwie cesarskiej rodziny z Niemiec. Pieniądze cara pochodziły z prywatnych majątków, które rozciągały się na przestrzeni 65 milionów hektarów.

Także w Polsce zdarzali się w historii bogaci ludzie. Biskup Piotr Myszkowski posiadał majątek w skład którego wchodziły 3 miasta, 78 wsi i 3 zamki. To i tak nic w stosunku do szlacheckiego bogacza – Jana Zamojskiego. Jego ordynacja posiadała 23 miasta i 816 wsi.

Obecnie najbogatszym człowiekiem na świecie jest Jeff Bezos. Jego majątek szacuje się na 3,3 mln kg złota. Aby zdobyć taki majątek, przeciętny Polak zarabiający 4 tys. zł miesięcznie musiałby pracować przez 200 mln lat. Pozostaje nam pocieszać się, że pieniądze szczęścia nie dają.

(pw)

XX wiek

Walka o folwarki

W latach 30-tych coraz częstszym zjawiskiem stało się wykupowanie majątków przez żydowskie spółki. Dla nowych właścicieli ziemia była biznesem. To z kolei nie podobało się polskiej prawicy, która grzmiała na alarm.

– „Jeśli płaci dobrze na przykład cykoria, żydzi obsiewają większość gruntów cykorią przez kilka lat z rzędu, psując strasznie ich urodzajność. Tworzą się specjalne spółki, mające na celu jak najkorzystniejsze dokonywanie

kupna, dzierżawy majątków, jak najkorzystniejszą sprzedaż produktów” – alarmowała w 1936 roku gazeta Przyszłość.

Na ziemi dobrzyńskiej w ręce żydowskie trafiły majątki w Sienie, Dąbrówce i Kikole. W gazecie

opisywano także stan folwarku w Działyniu, który również trafił w ręce żydowskiej spółki.

– „Wiekowy park, pełen wspaniałych okazów modrzewi, buków i dębów wyniszczono zupełnie, zabudowania rozsypują się w graty, ziemia jałowuje. Na taki stan rzeczy reaguje, rzecz dziwna, chłop. Żydom utrudniali gospodarkę w Działyniu gospodarze, odnosząc się do nich wręcz wrogo. I tak dziś Działyn znajduje się w rękach polskich. Dzierżawi go, co godne wielkiego podkreślenia, tutejszy zamożny gospodarz.”

(pw)

XX wiek

Alternatywa

Dla Dobrzynia na początku XX wieku wielką inwestycją była budowa remizy. Budynek oddano do użytku w 1908 roku.

Obiekt był powodem do dumy dla mieszkańców miasteczka. Największa z sal mogła pomieścić nawet 300 osób podczas zebrań lub występów artystycznych. Budowniczości zadbali nawet o stałą scenę teatralną. Nawet jeśli akurat w mieście nie była wędrowną trupą teatralną, nie było problemu. Działała amatorska scena zrzeszona w Kole Miłośników Sceny. Debiutem teatralnym na scenie w remizie było Antkowe wesele – komedia. Był

7 listopada 1908 roku. Co ważne, dochód z premiery przeznaczono na doposażenie sali.

Z pomocą nowej remizy i życia kulturalnemu przyszyły władze z Sankt Petersburga. Jesienią 1908 roku zakazano otwierania granicy w niedziele i święta po 16. Oznaczało to, że wielu mieszkańców Dobrzynia nie „emigrowało” już do Golubia, gdzie mieściły się lepsze kawiarnie i piwiarnie. Grupy wracających z Golubia mieszkańców Dobrzynia robiły co tydzień sporo hałasu, gdy nad ranem wędrowały do domu.

Co ciekawe władze Golubia wystosowały pismo do władz rosyjskich, w którym żaliły się na to, że zakaz otwierania granicy negatywnie wpływa na zyski piwiarni i restauracji. To przybyście z Dobrzynia i okolic nakręcali golubski handel.

(pw), fot. ilustracyjne

XIX wiek

Guzikarz u Kościuszki

Kiliński – warszawski szewc lub Głowacki – bohaterski chłop spod Racławic to postacie związane z powstaniem kościuszkowskim. Być może u Kościuszki służył też jeden z golubskich rzemieślników.

Hieronim Gajtiewicz był guzikarzem z Golubia. Miał służyć w armii polskiej pod dowództwem Tadeusza Kościuszki. Informacja o golubskim rzemieślniku pochodzi z pozwu edykalnego. Był to dokument

wystawiany podczas ustalania spraw spadkowych. Dokument pochodzi z 1830 roku, a więc został wydany 36 lat po powstaniu. Co stało się z guzikarzem? Czy stał się anonimowym poległym w czasie jednej z bitew?

Może udało mu się zamieszkać w innym miejscu? Tej prawdy już się nie dowiemy, ale warto wiedzieć, że istniał choćby niewielki golubski wątek insurekcji kościuszkowskiej.

(pw)

Patriarcha Kaszub

POSTAĆ ▶ Z okazji Dnia Jedności Kaszub (19 marca) przypominamy postać zasłużoną dla tego regionu – Stanisława Tokarskiego (1821-1895), który pochodził z Ostrowitego Golubskiego

Stanisław Tokarski (Thokarski) urodził się we wsi Ostrowite pod Golubiem. Był synem Stanisława i Antoniny Tokarskich. Wychowywał się w zamożnej rodzinie ziemiańskiej herbu Ryś mającej liczne koligacje na Pomorzu. Szkołę powszechną ukończył w rodzinnej wsi. Następnie uczył się w gimnazjum w Chełmnie, które 1843 roku. Następnie studiował w niemieckiej Akademii Rolniczej w Eldenie.

W 1844 roku poślubił Monikę Lniską, córkę właściciela Brodnicy Dolnej i Górnej w powiecie kartuskim. Tym samym związał się z Kaszubami. Stanisław Tokarski w posagu otrzymał Brodnicę Górną, zamieszkał jednak w Kamionce – folwarku należącym do majątku rodzinnego. Od

pierwszych lat pobytu na Kaszubach Tokarski dał się poznać jako wzorowy rolnik i rzecznik pracy organicznej. Jego majątek stał się miejscem doświadczeń i pokazów rolniczych. Szeroko propagował wiedzę i nowoczesność w rolnictwie. Swoje przemyslenia i doświadczenia upowszechniał na łamach czasopism „Nadwiślanin” oraz „Ziemianin”.

Stanisław Tokarski doskonale zdawał sobie sprawę, że przyszłość Polaków zależy od stanu gospodarki i edukacji oraz ducha religijno-narodowego. Dlatego zadawał sobie dużo trudu w organizowaniu i szerzeniu oświaty wśród ludu kaszubskiego. Z jego inicjatywy założono kilka bibliotek przy kółkach rolniczych. W swoim majątku rów-

nież posiadał taką bibliotekę dostępną dla okolicznej ludności. Upowszechnianie czytelnictwa dobrze służyło oświeceniu ludowemu, tym bardziej że w państwie pruskim szkoła powszechna była obowiązkowa.

Stanisław Tokarski był głęboko zaangażowany w sprawy narodowe na Pomorzu (Prusy Zachodnie). Czuł się blisko i mocno związany z ludem kaszubskim. Zdecydowanie występował w jego obronie przed germanizacją. Naturalnie, jak większość orędowników pracy organicznej, przeciwny był akcjom zrywów powstańczych. W bogactwie materialnym i duchowym upatrywał lepszą przyszłość Polaków. Tokarski był zwolennikiem zdobywania praw równorzędnych z prawami Niemców. Konsekwentnie przykładął dużą wagę do rozbudzenia poczucia narodowego wśród społeczeństwa polskiego. Tokarski wytrwale przekonywał szlachtę, że „ciąża na niej obowiązek podnoszenia wiedzy i oświaty wśród ludu do takiego stopnia, by ten był zdolny osiąść świadomość narodową, skłaniającą do aktywnej obrony odrębności narodowej, polskiej”. Stanisław Tokarski głosił, że skutecznym sposobem obrony przed germanizacją jest doskonalenie form pracy organicznej Polaków. Praca ta powinna obejmować wszystkie środowiska społeczeń-

stwa polskiego. W przekonaniu Tokarskiego jedną z lepszych form doskonalenia pracy organicznej było organizowanie i upowszechnianie kółek i towarzystw rolniczych. Tokarski osobiście uczestniczył w zakładaniu wielu z nich. Wraz z upływem czasu cieszył się coraz większym autorytetem i jeszcze większą popularnością.

Stanisław Tokarski coraz bardziej angażował się w sprawy publiczne. Dał się także przekonać do udziału w polskiej akcji wyborczej. W naturalny sposób kandydował w okręgu kartusko-wejherowskim. W roku 1861 roku po raz pierwszy został wybrany do sejmiku pruskiego. Ze swoich obowiązków wywiązywał się z najwyższą starannością. Z pasją i z zaangażowaniem brał udział w pracach parlamentu. Koncentrował się głównie na problemach narodowych. Domagał się m.in. by władze na Pomorzu ogłaszały wszelkie prawa, ustawy, rozporządzenia i obwieszczenia urzędowe równocześnie w języku niemieckim i polskim. Poseł Tokarski okazał się też dobrym oratorem. Jego wystąpienia odznaczały się spokojnym tonem oraz dużą siłą argumentacji. Dlatego też niejednokrotnie występował w sejmie w imieniu reprezentantów Koła Polskiego. Tokarski w sumie blisko ćwierć wieku pełnił mandat poselski, bowiem do

roku 1885. Cieszył się szacunkiem i uznaniem wśród ogółu polskich parlamentarzystów.

Stanisław Tokarski głęboko wrósł w ziemię kaszubską, stał się jej orędownikiem i obrońcą. Lud kaszubski cenił go jako oddanego opiekuna, doradcę i sędziego. Nieraz mówiono o nim jako o księciu udzielnym na Kaszubach. Częściej jednak nazywano go „patriarchą Kaszub”. Tokarski analogicznie cieszył się sympatią i zaufaniem ziemian z sąsiednich majątków, bowiem nie stronił od życia towarzyskiego i rodzinnego. Stanisław Tokarski w życiu osobistym odznaczał się niezwykłą religijnością. Udzielał się w ruchu pielgrzymkowym. W jego rodzinie ściśle przestrzegano reguł i zasad życia katolickiego. Nie przypadkiem jeden z jego synów, Stanisław Feliks Maria, wybrał stan duchowny. Tokarski nie szczędził ofiar na rzecz Kościoła. Dzięki staraniom i nakładowi finansowemu rodziny Tokarskich wybudowano kościół w Brodnicy Górnej.

Stanisław Tokarski zmarł w 1895 roku – w wieku 74 lat. Ponad pół wieku ze swego dobrogo i długoletniego życia spędził w Brodnicy Górnej. Należy też do najwybitniejszych reprezentantów pracy organicznej na Pomorzu.

Opr. (Szyw)

XX wiek

Wielka ucieczka

W czasie II wojny światowej Niemcy założyli na terenie okupowanej Europy oraz III Rzeszy szereg obozów dla jeńców wojennych. Między innymi jeden z tego typu obiektów powstał w Toruniu. Natomiast my przybliżamy historię tzw. wielkiej ucieczki jeńców z obozu w Żaganiu.

Oboz (Kriegsgefangenen Stammlager der Luftwaffe 3, Sagan) powstał w 1942 roku na terenie III Rzeszy i podlegał dowództwu niemieckich wojsk lotniczych. Zlokalizowanie obozu w słabo zaludnionym terenie w okolicy Żagania, ponad 600 km od neutralnej Szwajcarii i blisko 300 km od wybrzeża Bałtyku, miało za zadanie zniechęcenie do podjęcia prób ucieczki. Piaszczysta gleba, podwójne, wysokie ogrodzenie z drutu kolczastego, pozostawienie pustej przestrzeni pod barakami i duże oddalenie ich od drutów, a nawet zainstalowanie mikrofonów ma-

jących wychwycić jakąkolwiek podziemną działalność, miało uniemożliwić budowę tunelu. Z tego powodu do obozu trafiali przede wszystkim jeńcy, którzy już wcześniej podejmowali próby ucieczki. Początkowo byli to głównie Brytyjczycy, a później także obywatele USA, Australii, Nowej Zelandii, RPA, Kanady i różnych krajów europejskich. Na przełomie lat 1944-1945 w Stalagu Luft 3 przetrzymywano ok. 10 tysięcy jeńców, w tym ok. 100 Polaków.

Wcześniejsze próby ucieczki z obozu kończyły się zwykle zatrzymaniem uciekiniera i osad-

zeniem go w karczerze. Dopiero po przybyciu do obozu Rogera Bushella powstał plan precyzyjnie zorganizowanej i masowej ucieczki z obozu. W przygotowaniach brało udział ok. 600 ludzi. Przygotowywali oni fałszywe dokumenty, cywilne ubrania, mapy i inne rzeczy przydatne podczas ucieczki. Pomagały w tym przedmioty przemycane w paczkach dostarczanych przez Czerwony Krzyż. Z polskich jeńców szczególnie dużą rolę w przygotowaniach do ucieczki odegrał porucznik Włodzimierz Kolanowski, który współkierował grupą sporządzającą mapy i zajmował się konstrukcją schodów do tuneli.

Przemyt do obozu organizowany był przez tajny ośrodek Wywiadu Armii USA w Forcie Hunt, Virginia, USA. W paczkach żywnościowych przemycano narzędzia, mapy, kompas, niemiecką walutę, gotowe podrobione dokumenty, odbiorniki radiowe i aparaty fotograficzne. Jeńcy w listach do najbliższych przekazywali zaszyfrowane in-

formacje o charakterze danych wywiadowczych. Informacje były zdobywane tak przez samych jeńców, wykonujących „krótkotrwałe ucieczki” jak i od wartowników niemieckich.

Aby zwiększyć szanse ucieczki, planowano drążenie trzech tuneli, którym nadano nazwy „Tom”, „Dick” i „Harry”. Dwa pierwsze, położone w zachodniej części obozu, wydawały się najdogodniejszą drogą ucieczki. Jednak „Tom” został odkryty podczas jednej z rewizji, a wyjście z tunelu „Dick” w wyniku rozbudowy obozu znalazło się na terenie nowego sektora. Ostatnią szansą ucieczki pozostał 111-metrowy tunel „Harry”. Do jego budowy wykorzystano wszelkie możliwe materiały: deski z baraków i prycz, puszki i worki, z których zbudowano specjalną pompę dostarczającą powietrze. Gdy tunel był już gotowy, chęć ucieczki zgłosiło 500 osób. Zakładano, że zdoła uciec ok. 200, przeprowadzono więc losowanie. Ostatecznie uciekło 81 jeńców różnych narodowości, w tym

sześciu Polaków.

W nocy z 24 na 25 marca 1944 roku uciekinierzy zebrali się w baraku, w którym znajdowało się wejście do tunelu. Okazało się wtedy, że tunel jest za krótki i kończy się przed linią lasu. Ponadto ogłoszony alarm lotniczy nie był na rękę uciekinierom planującym ucieczkę pociągami. Pomimo to z tunelu zdążyło wydostać się 76 jeńców, zanim wartownicy zauważyli uciekinierów.

Ucieczka w pełni powiodła się tylko trzem lotnikom. Byli to Norwegowie Peter Bergsland i Jens Muller oraz Holender Bram van der Stok. Reszta uciekinierów została prędkiej czy później schwytana. Na specjalny rozkaz Hitlera wszyscy uciekinierzy mieli zostać rozstrzelani, lecz po interwencji Göringa ostatecznie zdecydowano się rozstrzelać pięćdziesięciu lotników, w tym 6 Polaków.

Historię tego wydarzenia przedstawia między innymi film z 1963 roku „Wielka Ucieczka”.

Opr. (Szyw)

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

K. Bieganowski-skup aut gotówka, tel. 601 917 253

Stacja demontażu pojazdów. Samochodowe instalacje gazowe-montaż, serwis, Wola 27, tel. 500 102 555

mamAuto-złomowanie/auto-kasacja. Płacimy Najwięcej! Odbiór gratis, gotówka!, tel. 510 503 510

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Skup Aut, całe, powypadkowe, skorodowane oraz bez opłat. Osobowe i dostawcze. Odbiór-gotówka, tel. 889 883 507

Części i akcesoria

Auto-Zarebski-części i akcesoria samochodowe, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Golub-Dobrzyń, ul. Kościuski 31, tel. 56 683 35 15, 504 538 151

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 3B, tel. 56 684 40 72

Radmat-sklep motoryzacyjny, części i naprawa rowerów, tel. 726 235 076

U Adama Sklep motoryzacyjny Golub-Dobrzyń, ul. Świerkowa 8, tel. 566 833 784

Sklep motoryzacyjny, wymiana oleju MO-TO-OIL, diag. komputer., wymiana opon, klimatyzacja, naprawy bieżące, Golub-Dobrzyń, ul. Działanowskiiego 22, tel. 602 199 314

Auto części AiR, Golub-Dobrzyń, ul. Tulipanowa 14, tel. 664 490 951

Auto części Ravis, ul. Skępska 31, Lipno, tel. 54 288 46 76

MKF Auto-części i akcesoria do samochodów, motocykli, skutrów i quadów 2T i 4T, Wąbrzeźno, ul. Wolności 48, tel. 731 600 310

mamAuto-sprawdzone części używane do wszystkich aut-Gwarancja 1 miesiąc!, tel. 510 503 510

Serwisy

Auto-Zarebski naprawy bieżące, geometria kół 3D, klimatyzacja, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych-Gabar Wroclki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo-Gabar Wroclki, tel. 601 707 951

D.Grabowski-Klimatyzacja i diagnostyka kół 3D, Sadykierz 17, tel. 668 547 369

K.Bieganowski-zakład wulkanizacyjny, Golub-Dobrzyń, ul. Strumykowa 1, tel. 601 917 253

D. Siemienik-klimatyzacja, wulkanizacja, serwis, tel. 56 683 30 17

Auto Check-klimatyzacja, elektryka sam., obsługa, naprawa, tel. 882 510 025

Auto naprawa J. Cebula-geometria, diagnostyka pojazdowa, Kowalewo Pomorskie, tel. 721 300 688.

Wichurex-klimatyzacja, serwisy opon, mechanika pojazd., Kowalewo Pomorskie, tel. 504 395 786, 501 499 948

Auto Gaz-montaż instalacji gazowych, mechanika pojazdowa, tel. 600 055 664

Tom-Gaz-montaż samochodowych instalacji gazowych, tel. 608 027 239

G.Nowakowski-auto naprawa, handel wulkanizacja, klimatyzacja, tel. 603 607 228

JB Truck-diagnostyka i naprawa samochodów ciężarowych, serwis klimatyzacji, tel. 608 711 361

D.Keśicki-usługi mech., klimatyzacja, wulkanizacja, diag. komp., tel. 665 832 917

A.Osowski-ogumienie-sprzedaż, wymiana, serwis, tel. 692 833 009

Trygum-kompleksowe usługi wulkanizacyjne, opony używane, Piłchoty 14, tel. 782 659 253

Auto-Nik-mechanika i diagnostyka samochodowa, Radomin 63 A, tel. 665 130 681

Mar-Mot-naprawa samoch., specjalizacja Renault, Peugeot, Citroen, tel. 666 866 751

AiR-auto naprawa, kompleksowe naprawy powypadkowe, tel. 664 490 951

Gawrońscy-legalizacja tachografów cyfrowych, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 602 536 686

Auto Sumocki-opony hurt-detel, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. Laker-nia proszkowa. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221

Blonkowski, Tuchowo, Mysłakówko 15, tel. 692 144 235

Mechanika pojazdowa i serwis opon, Krojczyn 22, tel. 603 904 781

Mar-Auto Marek Grąbczewski-mechanika pojazdowa, wulkanizacja, geometria 3D, serwis klimatyzacji, Auto Pomoc 24h, Skępe, Józefkowo 4, tel. 508 086 766

Nowy serwis tachografów, legalizacja, naprawa, pobieranie danych analogowe i cyfrowe, Brodnica, ul. Podgórna 45, tel. 535 303 234

Auto naprawa Jakubowski, mechanika aut osobowych i dostawczych, diagnostyka, remonty kapitalne silników i skrzyni biegów, wymiana płynów, obsługa flot, Białkowo 49B, tel. 691 141 961

Piaskowanie felg i alufelg. Konserwacja podwozi w ciągnikach siodłowych i naczepach. Tel. 508 304 792

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości-biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 11, tel. 531 795 462

Sprzedam działkę 20 arów w miejscowości Węgiersk, centrum wsi, tel. 514 752 315

Kupię mały domek w Dębowej Łące i okolicach tel. 609 084 157

Staw z działką budowlaną 0,20 ha – media, w Godziszewach, tel. 663 768 711

Sprzedam działki 15 arów i 8,5 ara, tel. 54 289 73 47

Właściciel sprzedá 6,68 ha ziemi ornej pszenno-buraczanej 3 klasy w Elzanowie. Ziemia znajduje się w jednym prostokątnym kawałku. Jest w wysokiej kulturze rolnej, zadbaną i doinwestowaną. Działka znajduje się przy utwardzonej drodze w odległości 400m w linii prostej od drogi krajowej nr 15. Działka nie posiada żadnych sztykan typu rowy, studnie, słupy elektryczne, drzewa, łąki itp. Cena 9,50 zł za m2. Kontakt 692-139-938

Praca

Zatrudnimy szwaczki z doświadczeniem do produkcji odzieży lub tapicerki meblowej. Praca stała, atrakcyjne wynagrodzenie/system premiowy. Praca w Rypinie na 1 zmianę. Zainteresowanych zapraszamy na próbę lub spotkanie informacyjne, tel. 602 718 767

Zatrudnimy pracowników budowlanych, tel. 882 755 154

Rolnictwo Maszyny

S. Motycki-akumulatory ZAP Piastów, FUCHS oleje rolnicze, folie kiszonkarskie, maty przymowe, ruszta betonowe dla trzody i bydła, Dułsk, tel. 501 291 755

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

Land-Handel sprzedaż maszyn rolniczych. Usługi: koparką/spychem. Wulkanizacja: rolnicze, tir, przemysłowy, Kikót, Wola 47a, tel. 506 053 816

Naprawa sprzętu rolniczego oraz sprzedaż części do ciągników i maszyn rolniczych, Wielgie, ul. Ogrodowa 17, tel. 606 193 135, 54 288 77 25

Sprzedaż sprzętu rolniczego: agregaty, pługi, kabiny, rozsiewacze, rozrzutniki, przyczepy, Wielgie, tel. 606 193 135

Kupię Ursusy, Zetory, Fergusony, MTZ, Pronary, Belarusy i inne ciągniki, tel. 601 729 483

Zwierzęta

Hodowla materiału zarybieniowego ryb karpio-watych, Wielka Łąka 61, tel. 606 638 810

Transport koni oraz bydła, wystawiam Faktury Vat, tel. 609 092 360

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Sprzedaż kurek odchodowanych, dostawa gratis, tel. 503 508 148

Inne

Agromax-hurtownia nawozów, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Marcinkowscy gospodarstwo szkółkarskie Szychowo 18, tel. 698 587 647

Dopłaty, wypełnianie e-wniośków, GPS, plany azotowe, dojazdy, tel. 662 860 456

Sprzedam owies. tel. 883 678 823

Usługi

Auto handel/komis

Auto Handel-komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, Brodnica, ul. Lidzbarska 10B, tel. 603 858 933

Damar-auta sprowadzane z Niemiec, komis, transport, Brodnica, ul. Sikorskiego 4, tel. 660 466 986

Budowlano/remontowe

Drewniane konstrukcje dachowe, Radomice 119, tel. 604 493 762, 54 287 94 91

Piasek, żwir-piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz-Dowóz, tel. 608 219 596

Wodny kolektor słoneczny sprzedaż, montaż, serwis, tel. 668 773 499

Karkon Zaporowicz-producent kotłów UKZ EKO-sprzedaż części, Golub-Dobrzyń, ul. Sz. Rypińska 50, kontakt pod nr. tel. 695 912 114, facebook.com/karkongd

Usługi hydrauliczno-ślusarskie, wodno-kan i CO. Wykonawstwo instalacji wodnych, kanalizacyjnych i CO. Montaż kotłowni. Radomin 23b, tel. 512 295 280

Projektownia-meble na wymiar: m.in. kuchenne, biurowe, szafy przesuwne. Wyposażenia firm, aptek, przychodni lekarskich, inst. pożytku publicznego, tel. 662 116 657

Benstał-Ogród, Narzędzia, Stal, Rypin, Piłsudskiego 76A, tel. 54 230 90 66, 519 618 010

El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506

FHU Rolkop materiały budowlano-przemysłowe, Lipno, ul. Jastrzębska 17A, tel. 605 085 007

FU Krystian Pawłowski-adaptacja poddaszy, tynki elewacyjne i dekoracyjne, malowanie, gładzie, płytki, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 794 663 537

Gru-Met-piaskowanie z dojazdem. Usługi ślusarsko-spalnicze, tel. 888 471 801

Hurtownia materiałów budowlanych F.H.U. Rad-Met Radostaw Będlin, Moszczone 40, tel. 513 178 323, 727 688 027

M-4 okna, bramy garażowe, drzwi, rolety, parapety, Lipno, ul. 3-go Maja 16, tel. 54 288 35 82

Marex technika grzewcza i sanitarna, Lipno, ul. Skępska 36, tel. 604 612 749

Max-Bruk-układamy kostkę brukową i granitową. Wykonujemy chodniki, parkingi, drogi, podjazdy, tarasy, ogrodzenia itp., Tuchowo, tel. 790 547 678

Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, produkcja kotłów CO, usługi hydrauliczne, koparką i koparko-ładowarką, tel. 667 552 919, 607 479 291

Ocieplanie pianką PUR, tynki i posadzki maszynowe, tel. 501 202 840

P.P.H.U Kalinowski-bramy, ogrodzenia, balustrady, usługi spawalnicze, Tuchowo, tel. 512 442 245

P.P.H.U Rom-Dom-wieżby dachowe, pokrycia dachowe, obróbki blacharskie, budowa domów w systemie szkieletowym. Roman Ruszkowski. tel. 601-811-909

P.P.H.U. Michał Ostrowski-usługi koparkami, transport materiałów sypkich, Jasień 53a, tel. 505 840 026, 502 212 981

Panorama-sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, Rypin, ul. Kościuski 54, tel. 509 728 154, 729 353 930

Schody drewniane, układanie podłóg/parkietów, cyklinowanie, balustrady, tarasy, meble ogrodowe, Tuchowo, tel. 602 636 101

Tynki cienetowo-wapienne. Długoletnie doświadczenie, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 607 349 375

Usługi elektryczne, energetyczne, podnośnik koszowy 18m, pomiary i inne usługi, Ziółkowski Ireneusz, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 606 313 594

Usługi koparko ładowarką/wywrotką, melioracje, odwodnienia, pomiary spadków, ekoszamba, Wola 9a, tel. 698 481 967

Zakład stolarski Szczepan Zaborowski oferuje: wieżby dachowe, schody, meble ogrodowe, parkiety, Wielgie, tel. 606 320 635

Producent kotłów C.O. „JAWA”. Kotły ekologiczne 5 klasy. Ceny producenta. Lipno ul. Wojska Polskiego 3 tel. 664 447 853 lub 500 027 018

Domy weselne/sale

Zajazd Złota Podkowa-sala weselna, imprezy okolicznościowe, Wroclki, tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn-sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Sala bankietowa Róża, wesela, przyjęcia, stypy, imprezy okolicz., Golub-Dobrzyń, ul. Toruńska 7, tel. 532 524 082, 532 524 099

Sala bankietowa U Danieli-wesela, imprezy okolicznościowe, Zbójno 152, tel. 698 142 767

Restauracja Marsyllo-wesela, imprezy okolicznościowe, Lipno, ul. Wyszyńskiego 48, tel. 607 981 703

Doradztwo/inwestycje

GEODETA & KSIĘGOWA www.wroblewscy.pro tel. 601 883 514 kom. 601 883 275

Viz-Arch biuro architektoniczne Dorota Czarno-łucka-Krzemińska, projektowanie, nadzorowanie, doradztwo inwestycyjne, tel. 881 205 398, 886 115 708

Biuro Rachunkowe Dorota Garkowska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej (Pawilon Nr 5), tel. 608 514 548

Biuro Rachunkowe Sigma Barbara Jasie-niecka, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 3, tel. 666 083 486

Biuro Rachunkowe Buchalter Beata Kudź-ba, Golub-Dobrzyń, ul. Mickiewicza 1/17, tel. 668 237 890

Prowadzenie dokumentacji: KPiR, ryczałt, pełna księgowość, Zus, kadry, płace, obsługa BHP, Tuchowo, ul. Sierpecka 19, tel. 509 473 710

Edukacja

Akademia Językowa CGD-uczymy dzieci, młodzi i dorosłych, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 9, tel. 604 791 169

OSK Paradziński, Golub-Dobrzyń, ul. Mostowa 1A, tel. 693 032 565

OSK Ekspert Justyna Kuchcińska-kursy Kat. A, A1, A2, AM, B, Wielgie, ul. Ogrodowa 27, tel. 507-764-236 , www.ekspert-szkola.pl

OSK Omega Ozimek Jacek-kursy prawa jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Lipno, Osiedle W. Rey-monta 6/61, tel. 889-307-337

OSK UT. Jabłoński Maciej-prawo jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Tuchowo, tel. 502 452 902

Finanse/bankowość

Lombard pożyczki pod zastaw złota - aut - nieruchomości, Kowalewo Pom., ul. Toruńska 4, tel. 781 491 378

Dobry punkt finansowy, opłaty za wszystkie rachunki tylko 1,99, Golub-Dobrzyń, Plac Tysiąclecia 13 B, tel. 531 022 379

Alior Bank Partner - pożyczki, kredyty konsolidacyjne, konta osobiste, ul. Kościuski 2, Lipno, tel. 54 287 19 99

Kantor Euro-Max możliwość negocjowania kursu walut, nakożystniejsze ceny, tel. 54 288 30 11

Lombard Grosik skup złota, najniższa cena, najlepsze warunki, najniższe koszty, tel. 54 288 30 11

Foto/Video

Usługi fotograficzne, wideofilmowanie, wynajem fotobudki. Wolne terminy 2020/2021. Tel. 884 042 764

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska i M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, tel. 608 156 833, 509 954 828

Gabinet weterynaryjny lek. wet. A. Sarek-Kaczorowska, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 19/15, dyżur całodobowy, tel. 517 532 637

Hotele/motele/zajazdy

Zajazd Złota Podkowa-hotel, restauracja, Wroclki, tel. 601 913 928

Motel Przy Stacji, Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Półwysp Wądzyn-hotel, restauracja, tel. 667 652 205

Komputery/IT

Komputery, sprzedaż, serwis, kasy fiskalne, terminale płatnicze, programy Insert, tel. 600 483 434

PS Instal-komputery, serwis, sprzedaż, naprawa, instalacje RTV/SAT, Kowalewo Pomorskie, tel. 56 690 33 99

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Golub-Dobrzyń, ul. Piłsudskiego 5, tel. 796 088 904

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Kowalewo Pom., pl. 700-lecia 2, tel. 537 811 711

Kompix-sprzedaż, kupno, serwis komputerów PC oraz laptopów. Sprzedaż używanych komputerów, Tuchowo, tel. 788 745 302

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty

Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń

Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia drobne ze zdjęciem!

Moda i uroda

Ada-Plus markowa biżuteria srebrna, stoisko patronackie (pralnia TESCO), kolekcje na każdą okazję.

Gabinet kosmetyczny W. Staniszevska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej 7C, tel. 665 848 149

Salon kosmetyczny Daria, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

Myjnie

Myjnia bezdotykowa 24h, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40A (naprzeciw TESCO), tel. 502 683 025

Myjnia samochodowa. Stacja Orlen Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Myjnia samoobsługowa bezdotykowa, Kowalewo Pomorskie, ul. Brodnicka 21

Pomoc drogowa

Pomoc drogowa-autoholowanie-Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

JAC Wypożyczalnia ławet i przyczep towarowych oraz podłodżowych, Golub-Dobrzyń, Podzamek Golubski 51, tel. 606 679 336, 606 478 379

Autoholowanie 24h, wulkanizacja, opony nowe i używane, akumulatory, felgi stalowe i aluminiowe, Wielgie, ul. Lipnowska 36, tel. 728 989 861

Pomoc drogowa 24h Lipno. Autoholowanie Sikorski. Przewóz maszyn i innych pojazdów-kraj i zagranicą, tel. 733-573-007

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Autoholowanie - Pomoc drogowa, przewóz aut oraz maszyn rolniczych do 3,5t., tel. 889 883 507

Składy opału

F.H. Dar-Pol-skład węgla Napole 80B, tel. 606 148 049

Dampol skład opału, Małki, tel. 508 173 746

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

F.H.U. M. Onak skład opału, Kowalewo Pom., ul. Dworcowa 2, tel. 530 170 270

Skład opału S.C. Barbara Budzińska, Jerzy Budziński, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 31A (naprzeciw Olkopu), tel. 56 683 48 46

Skład węgla, Golub-Dobrzyń, Szosa Rypińska (naprzeciw szpitala), tel. 881 005 188

Magazyn opałów Marchewka, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 44, tel. 56 683 37 99

Inter-Pal ekogroszek, pellet, brykiet, tel. 531 132 203

Agromax-autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Węglopol, skład węgla, Kamionka 17, tel. 609 092 360

Sport/rekreacja

Daria-siłownia tylko dla kobiet, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508-741-237

Hurtownia rowerów w Zieleniu-sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

Salon firmowy Romet-skutery, motocykle, rowery, Rypin, ul. Piłsudskiego 47, tel. 600 261 092

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, tel. 660 522 872

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Farna 4, tel. 784 085 614

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961

Stacje kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Auto-Zarębski, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 57

J. Stuczynski, Kowalewo Pom., ul. Brodnicka 23, tel. 603 606 489

Okręgowa stacja kontroli pojazdów, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 23 (naprzeciw targowiska), tel. 887 508 100, 666 879 762

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroński, Rypin, ul. Młeczarska 21, tel. 54 444 71 15

Stacje paliw

Stacja paliw Lotos-Gabar Wrocki, tel. 56 683 69 66

Stacja Paliw Orlen-Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Transport

Transport, usługi ładowarką-Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Ubezpieczenia

M. Kiełkowska, ubezpieczenia OC, AC, majątkowe, Zbójno, tel. 506 032 523

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Golub-Dobrzyń, ul. Pl. 1000 lecia 11, tel. 512 289 878

Komunikacyjne, rolne, życiowe, mieszkaniowe, Wielgie, ul. Włocławska 10, tel. 604 906 775

Najtańsze OC, sprawdzone AC, uprawy, domy, na życie, Cezary Wioletta Kowalscy, Dobrzyń nad Wisłą, ul. Franciszkańska 19, tel. 502 172 308

OC/AC, mieszkania, rolne, firmy, na życie, pożyczki, J. Stawarz, Tłuchowo, ul. Sierpecka 4, tel. 664 059 393

Ubezpieczenia OC/AC, rolne, majątkowe, życiowe, kredyty, inwestycje. Piotr Kycia, Lipno, ul. Mickiewicza 10, tel. 606 340 278

Inne

Dorabianie kluczy, ostrzenie noży, nożyczek, maszyn, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40a, tel. 502 683 025

FHU Olek Sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Blum-Mar usługi leśne, wycinka drzew, pielęgnacja lasów, nowe nasadzenia, tel. 605 739 200

Różne

Sprzedam orzech włoski średni, tel 54 289 73 47

OGŁOSZENIE WŁASNE

OGŁOSZENIA DROBNE

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju oraz obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi także na terenie naszego powiatu prosimy Interesantów o nieprzychodzenie do siedziby redakcji tygodników CGD, CLI, CRY, CWA.

Wszelkie sprawy, w tym te dotyczące ogłoszeń drobnych, prosimy załatwiać zdalnie, tj. telefonicznie (608 688 587) oraz mailowo (reklama@wpr.info.pl). Prosimy o wyrozumiałość. Dziękujemy, Redakcja.

REKLAMA

EKO OPAŁ

DYSTRYBUTOR POLSKICH KOPALNÍ PGG i KHW

F.U.H.T. Marian Urbański
tel. 508 087 507

ekogroszek
pellet
pellet węglowy

PELET WĘGLOWY YARMO
PALIWA EKOLOGICZNE
PREMIUM
20KG
DO KOTŁÓW Z AUTOMATYCZNYM PODAWANIEM PALIWA
Wartość opałowa: 27 000 + 30 000 kJ/kg
Zawartość wilgoci: 2 + 6 %

PRODUKTY OPAŁOWE EKO

87-500 RYPIN
UL. CICHĄ 29 G

MEDEX
EKOGRΟΣZEK WESOŁA

SKAR
Najlepszy węgiel ze Śląska

REKLAMA

dombud rp

przyjedź i sprawdź nas!

facebook.com/dombudrp

Ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń
(obok Urzędu Pracy)

MARKET BUDOWLANY

56 682 18 11
507 145 829

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4, tel. 662 061 331
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 5000 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

E-wizyty sukcesem ZUS

REGION ▶ Ponad 42 tys. klientów skorzystało z e-wizyt w ZUS, w tym przeszło 2,1 tys. klientów z województwa kujawsko-pomorskiego. Klienci cenią sobie wirtualne spotkania z ekspertem z ZUS, które pozwalają załatwić wiele spraw bez konieczności wychodzenia z domu. ZUS otrzymał prestiżowe wyróżnienie European Quality Certificate 2020 za wdrożenie e-wizyt

E-wizyty w ZUS funkcjonują już od połowy października 2020 r. Codziennie e-wizytę rezerwuje kilkaset osób w całym kraju. – Klienci cenią sobie wirtualne spotkania z ekspertem z ZUS. Mogą w ten sposób załatwić większość swoich spraw związanych m.in. z emeryturami i rentami, prowadzeniem firmy, wypłatą zasiłków czy potwierdzeniem profilu PUE. W trakcie wideorozmowy mogą także uzyskać informacje o zasadach korzystania z tzw. tarczy antykryzysowej. Z e-wizyt mogą również skorzystać osoby z polskim i zagranicznym stażem pracy, które chcą uzyskać informacje na temat emerytur i rent międzynarodowych. E-wizyta jest też dostępna dla osób niesłyszących i niedowidzących – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

E-wizyty z certyfikatem jakości

– „Wyróżnienie dla e-wizyt w ZUS to ogromny sukces. Certyfikat świadczy o jakości i wysokich standardach w prowadzonej działalności. Motywuje też do ciągłego doskonalenia się. To docenienie

profesjonalizmu, zaangażowania i dążenia do świadczenia usług o najwyższej jakości” – mówi prof. Gertruda Uścińska, prezes ZUS. „To nie pierwszy certyfikat, jaki otrzymał Zakład. Tytuł European Quality Certificate 2018 trafił do ZUS również za wdrożenie stanowiska doradcy emerytalnego” – dodaje profesor Uścińska.

Wystarczy smartfon z kamerką i mikrofonem

E-wizytę można zarezerwować za pośrednictwem strony

internetowej www.zus.pl/e-wizyta. Aby można było odwiedzić ZUS online, wystarczy komputer lub smartfon z kamerką i mikrofonem. W przypadku świadczeń międzynarodowych należy wybrać temat wideorozmowy „Emerytury i renty międzynarodowe”. Wnioskami w sprawie emerytur i rent międzynarodowych oraz wypłatami tych świadczeń zajmuje się 17 wyspecjalizowanych oddziałów ZUS. Bydgoski ZUS specjalizuje się w realizacji wniosków o świadczenia polsko-włoskie. Natomiast

toruński ZUS obsługuje świadczenia polsko-duńskie, polsko-szwajcarskie i polsko-węgierskie.

Obsługa e-wizyt w obszarze emerytur i rent międzynarodowych

Do tej pory z wizyty online w sprawach świadczeń międzynarodowych skorzystało blisko 400 osób. Klienci, którzy skorzystali z e-wizyt w bydgoskim i toruńskim ZUS mieszkają we Włoszech, Szwajcarii, Danii i na Węgrzech. Są to także osoby

mieszkające w Polsce, ale posiadające okresy ubezpieczenia w jednym z tych państw.

– W naszym regionie podczas e-wizyt w sprawach, w których przyznano już emeryturę lub rentę międzynarodową, klienci najczęściej pytali o podwójne opodatkowanie, warunki konieczne do podjęcia wypłaty świadczenia, a także, w jaki sposób dokonać zmiany adresu zamieszkania. Pytania dotyczyły także możliwości zaliczenia do stażu pracy okresów nauki w szkole wyższej. Klienci pytali również, na podstawie jakich dokumentów może zostać zaliczony do stażu pracy okres zatrudnienia. W sprawach świadczeń międzynarodowych, gdzie wniosek nie został jeszcze złożony, pytania dotyczyły warunków, jakie należy spełnić, aby otrzymać świadczenie, jakie dokumenty należy złożyć oraz kiedy można liczyć na dopłatę do minimum w przypadku przyznania świadczenia w wysokości niższej niż minimalna emerytura – dodaje Krystyna Michałek.

Szczegółowe informacje na temat e-wizyt znajdują się na stronie www.zus.pl.

(red), fot. ZUS

Region

Najlepsi zmierzają się w olimpiadzie

19 marca odbędzie się wojewódzki etap olimpiady ZUS „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”. Wystartuje w nim aż 21 zespołów z naszego regionu, które będą ze sobą rywalizować o udział w ogólnopolskim finale. Laureaci olimpiady mogą liczyć na cenne nagrody, indeksy na studia i dodatkowe punkty w rekrutacji na wiele uczelni.

Olimpiada wiedzy o ubezpieczeniach społecznych organizowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składa się z trzech etapów: szkolnego, wojewódzkiego i centralnego. Uczniowie rywalizują w niej wiedzą, którą zdobyli dzięki wzięciu udziału w projekcie „Lekcje z ZUS”. W naszym regio-

nie do olimpiady przystąpiło 1845 uczniów z 45 szkół. Młodzież ma za sobą już pierwszy etap, w którym wyłoniono 21 najlepszych szkół z naszego regionu. Każdą ze zwyciężskich szkół reprezentować będzie trzyosobowa grupa uczniów. – „Wśród najlepszych szkół w województwie, których uczni-

wie uzyskali maksymalną liczbę punktów w etapie szkolnym (60 pkt), znalazły się trzy szkoły: Technikum Nr 1 im. Mikołaja Kopernika Ekonomisty w Zespole Szkół Ekonomicznych w Grudziądzu, I Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida w Bydgoszczy oraz Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Nakle nad Notecią. Tak wysoka punktacja wskazuje na to, młodzież podeszła do zadania bardzo odpowiedzialnie. Widać, że młodym ludziom bardzo zależy na zdobyciu jak najszerszej wiedzy na temat ubezpieczeń społecznych. Już dzisiaj można przyznać, że młodzież uczestnicząca w konkursie ma większą wiedzę o ubezpieczeniach społecznych niż ich rodzice” – mówi Joanna Karsznia, koordynator ds. komunikacji społecznej i edu-

kacji z bydgoskiego oddziału ZUS.

Warsztaty dla uczniów

Uczniowie i nauczyciele mogą liczyć na wsparcie koordynatora ds. komunikacji społecznej i edukacji, który na prośbę nauczyciela może zorganizować warsztaty dla uczniów z zakresu ubezpieczeń społecznych. Toruński oddział ZUS zorganizował specjalne szkolenia online dla uczniów z zagadnień, które będą wymagane podczas II etapu olimpiady. – „Olimpijczycy byli żywo zainteresowani spotkaniem, na co wskazywało bardzo dojrzałe – jak na ich młody wiek – podejście do szkolenia oraz zakres zadawanych pytań. To bardzo pozytywne widzieć, jak młodzi ludzie angażują swój czas, by dowiedzieć się jak najwięcej o ubezpieczeniach społecznych” – mówi Sylwia Bratkowska-Gburek, koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji z toruńskiego oddziału ZUS.

Wojewódzki etap olimpiady już 19 marca

– W wojewódzkim finale rywalizować będą uczniowie z Bydgoszczy, Torunia, Grudziądza, Włocławka, Świecia, Szubina, Nakła nad Notecią, Kcyni, Mogilna, Inowrocławia, Lipna, Rypina, Syp-

nowa, Przemysłki oraz Golubia-Dobrzynia. W związku z sytuacją epidemii koronawirusa konkurs będzie przeprowadzony zdalnie. Finał olimpiady zaplanowany jest na 16 kwietnia – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Nagrody rzeczowe i indeksy

Młodzież może wygrać w olimpiadzie wiele cennych nagród. Na etapie wojewódzkim na najlepszych czekać będą np. słuchawki bezprzewodowe oraz opaski sportowe. Laureaci poziomu ogólnopolskiego konkursu mogą liczyć nie tylko na nagrody rzeczowe jak laptopy, tablety czy czytniki e-booków, ale również mogą liczyć na coś dużo cenniejszego – przyzreczenie indeksu lub dodatkowe punkty w rekrutacji na dobrą uczelnię np. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Gdański, Katolicki Uniwersytet Lubelski czy Uniwersytet Warszawski.

Za wszystkich olimpijczyków trzymamy kciuki i życzymy powodzenia.

(red), fot. ZUS

Rozkochani w książkach

GMINA RYPIN ➤ Uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej w Kowalkach zakończyli pracę w projekcie Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie „Czytam sobie. Pierwsza klasa!”

To projekt czytelniczy wspierany przez Wydawnictwo HarperCollins Polska. Inicjatywa była realizowana we współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Kowalkach. Pierwszoklasiści w ramach akcji otrzymali bestsellerową serię książeczek „Czytam sobie”, która została wielokrotnie nagrodzona

oraz znalazła się na liście Skarbów Muzeum Literatury Dziecięcej.

Uczniowie za samodzielne przeczytanie 10 książeczek otrzymali nagrody: zakładki do książek, plany lekcji, naklejki oraz kolorowe magnesy. Klasa zdobyła też certyfikat potwierdzający realizację projektu, a każde dziecko imienne

dypłom. Pierwsze efekty akcji już widać. Uczniowie coraz chętniej odwiedzają szkolną bibliotekę i wypożyczają książki.

Tu zawsze mogą liczyć na fachową pomoc bibliotekarki. Pasja czytelnicza została zaszczepiona, teraz trzeba ją rozwijać.

(AdWo), fot. nadesłane

REKLAMA

F.U.H.T.
Marian Urbański

tel. 508 087 507

ZAPRASZAMY!

87-500 Rypin
ul. Cicha 29G

EKOGRΟΣZEK
RAMBO

- SPIEKALNOŚĆ 6-10
- SIARKA 4-6
- POPIÓŁ 6-10
- WARTOŚĆ OPAŁOWA 25-26kJ

870zł
tona

Gmina Wąpielsk

Sprzątają tony śmieci

dokończenie ze str. 1

Przypominamy, że w Wąpielsku (koło oczyszczalni ścieków) znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów. Można tam przywieźć: meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony samochodowe, zużyty sprzęt elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, chemikalia (np. farby, lakiery, tusze, zużyte oleje), przeterminowane leki, tekstylia, odpady zielone, drobne odpady budowlane i rozbiórkowe, szkło, tworzywa sztuczne, popiół – apelują urzędnicy.

PSZOK czynny jest we wtorek 8:00-12:00, czwartek 11:00-15:00, pierwsza sobota miesiąca 8:00-12:00.

– Wszelkie uwagi i podpowiedzi związane z czystością i porządkiem na terenie naszej gminy prosimy zgłaszać do sołtysów lub bezpośrednio do Samorządowego Zakładu Budżetowego przy Urzędzie Gminy w Wąpielsku e-mail: szb@wapielsk.pl. Postaramy się je na bieżąco usuwać – dodają pracownicy gminy.

(ak),
fot. UG Wąpielsk

Pandemia nie pozwala grać

PIŁKA NOŻNA ▶ Szalejąca epidemia koronawirusa po raz kolejny dotyka świat sportu amatorskiego. Na skutek obowiązujących restrykcji zamknięte są obiekty sportowe i nie mogą odbywać się żadne wydarzenia, poza sportem zawodowym

Rosnąca liczba zakażeń doprowadziła po raz kolejny do zastrzeżenia obostrzeń związanych z epidemią koronawirusa. Od so-

boty 20 marca, minimum do piątku 9 kwietnia, rząd zdecydował o zamknięciu wszystkich obiektów sportowych, poza rozgrywkami

zawodowymi. Oznacza to, że nie można korzystać z boisk czy kortów w celach rekreacyjnych, nie mogą być także rozgrywane mecze niższych lig, w tym żywo interesujących nas lig piłkarskich.

W związku z ogłoszonymi 17 marca rozszerzonymi zasadami bezpieczeństwa na terenie całego kraju, od 20 marca zamknięte zostają obiekty sportowe. Będą one mogły działać wyłącznie na potrzeby sportu zawodowego i bez udziału publiczności. Wprowadzone obostrzenia obowiązywać będą do 9 kwietnia. W związku z tym zawody piłkarskie organizowane przez K-PZPN zaplanowane w okresie 20 marca – 9 kwietnia

2021 r. zostaną rozegrane w późniejszych terminach. W zakresie rozgrywek młodzieżowych stosowny komunikat zostanie opublikowany jutro, po ukazaniu się rozporządzenia Rady Ministrów – informował 17 marca Kujawsko-Pomorski Związek Piłki Nożnej.

Dwa dni później związek poinformował, że nie ma zmian w kwestii rozgrywek młodzieżowych, co oznacza, że drużyny te mogą normalnie rozgrywać swoje mecze. „Uziemieni” zostali seniorzy.

Przypomnijmy, że jedną pełną kolejkę zdążyli rozegrać piłkarze IV ligi. Lech Rypin pokonał w Bydgoszczy tamtejszy BKS

3:0, dzięki czemu nieco poprawił swoją pozycję w tabeli. O kolejne punkty rypinianie mieli walczyć w miniony weekend na własnym boisku z Unią Gniewkowo, ale to spotkanie nie mogło się odbyć.

Jeszcze większego pecha mają piłkarze klubów A-klassy, którzy mieli właśnie rozpocząć rundę wiosenną. Grot Kowalki i Skrwa Skrwilno przygotowywały się do startu ligi, ale niestety muszą na niego poczekać, jak wszystkie inne ekipy tego szczebla.

Czy rozgrywki istotnie zostaną wznowione po 9 kwietnia, czas pokaże. Będziemy informować na bieżąco.

Tekst i fot. (ak)

Gmina Rypin

Przywitali wiosnę

Jeszcze do piątku dzieci z klas I-III ze Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie uczyły się stacjonarnie. Teraz zostały w placówce tylko przedszkolaki.

Obchodzone co roku w szkole powitanie wiosny tym razem wyglądało inaczej. 19 marca stacjonarnie cieszyli się z jej nadejścia tylko najmłodsi i to

oddzielnie, ze względu na panujące zasady izolacji. Nie było wspólnego pochodów z Marzanną uliczkami Borzymina.

Przedszkolaki pod okiem

wychowawczyń Anny Szymańskiej, Katarzyny Kwiatkowskiej, Anny Kaczyńskiej oraz uczniowie klas I-III wraz z nauczycielkami Marzanną Chojnacką, Wiesławą Więclawską i Anną Winnicką przygotowali wiosenne plakaty, na których udekorowali Panią Wiosnę.

Dzieci w radosnej atmosferze z wielkim zaangażowaniem kolorowały, przylepiały i ozdabiały swoje wspólne dzieło. Piękne prace plastyczne, w które maluchy włożyły tyle serca i wysiłku są najlepszą zachętą dla wiosny, która powinna już budzić wszystko z uśpienia zimowego. Starszaki przygotowały kolorowy napis „Witaj wiosno 2021!” – zrelacjonowała wydarzenie Agnieszka Drążewska, nauczycielka języka angielskiego.

(jd),

fot. nadesłane

Gmina Rypin

Robili szum wokół wody

22 marca czwartoklasiści ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach aktywnie włączyli się w obchody Światowego Dnia Wody.

W tym roku akcja odbywa się pod hasłem „Zróbmy szum wokół wody”. Święto zostało ustanowione w celu podniesienia świadomości, jak wielką rolę odgrywa woda i jakie zagrożenie niesie ze sobą spadek jej zasobów. Obchody święta przyczyniają się do pogłębianie szacunku do wody, która ze względu na swą pozorną dostępność w warunkach klimatu umiarkowanego, często bywa marnotrawiona.

Czwartoklasiści ze szkoły w Kowalkach już wiedzą, że życie bez wody nie byłoby możliwe i należy racjonalnie nią gospodarować. Z tej okazji uczniowie przygotowali plakaty promujące oszczędzanie wody. Nad prawidłowym przebiegiem akcji w szkole czuwała wychowawczyni Aneta Rumińska.

(AdWo), **fot. nadesłane**

Gmina Rypin

Kolejne sukcesy

Karoliny Czajkowskiej

Jak podkreśla Małgorzata Cyta, dyrektorka Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie, Karolina Czajkowska z VII klasy to chluba placówki. Utalentowanej uczennicy nauczyciele poświęcają dodatkowo swój czas, by pomóc jej jeszcze bardziej rozwinąć skrzydła.

Karolina w tym roku szkolnym została laureatką dwóch kuratorskich konkursów przedmiotowych z historii i języka polskiego osiągając bardzo dobre wyniki. Zawdzięcza je ponadprzeciętnym uzdolnieniom, ambicji i pracowitości. Dziewczynce sekundują nauczyciele, wiedząc, że każdy diament wymaga delikatnej obróbki.

Karolina nie po raz pierwszy sięgnęła po laur zwyciężczyni. Już w ubiegłym roku, ucząc się w VI klasie, została finalistką tego samego konkursu kuratorskiego z języka polskiego, laureatką konkursu z historii i laureatką Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy o Fryderyku Chopinie. Z te osiągnięcia otrzymała stypendium marszałka woje-

wództwa kujawsko-pomorskiego. Postanowiliśmy z nauczycielem historii panem Piotrem Zgrzywiczem zindywidualizować pracę z uczennicą, aby czuła wsparcie i pomoc w przypadku napotkania trudności i wątpliwości. W sytuacji izolacji niezbędne jest większe samozaparcie Karoliny w dążeniu do osiągnięcia sukcesu. Dotąd udało się nam systematycznie z nią spotykać, pomagać opracowywać zagadnienia konkursowe, analizować zjawiska i fakty wykraczające ponad podstawę programową – opowiedziała nam o swojej niezwykłej uczennicy Anna Umińska, nauczycielka języka polskiego.

(jd),

fot. nadesłane